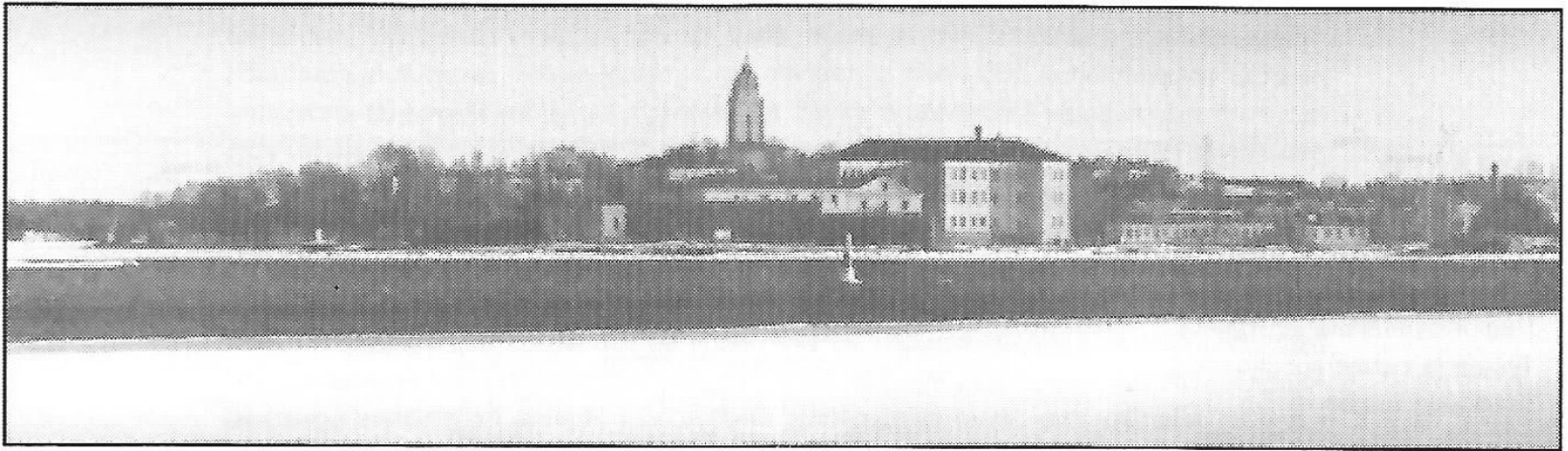

PASILLI

POSTILIITON PASILAN OSASTON LEHTI

2. Torvetuloa uudet jäsenot, Soija Hagman. 3. Arvoista vieläkin, Kari Pihlaviita. 4. Pääluottamusmiehen palsta, Hannu Sojakka. 4. Työstä ja vähän suojelustakin, Mikko Poutanon. 5. Voutilasta tuuloo, Peter Stavón. 6. pasilli.fi, Raine Ahonen. 7. Viisautta Voutilan malliin, Jouni Kaiponen. 8. Meitä tutkitaan, Touvo Pykönen. 11. Henkilökohtainen arvio palkkauksessa, Juha Öhman. 12. Vieraalla maalla, Juhani Kaskimies. 16. Jalkapalloliigoille Italiassa 1,9 miljardia markkaa, Touvo Pykönen. 18. Uhratkaa (K)ukko Jumalille työläiset, Kai Backman. 19. Black Hole.

1.2001

TERVETULOA UUDET JÄSENET

Aalto Pirjo-Riitta, Ahmed Abdilhakim, Auvinen Satu, Beile Abdulkadir, Fallenius Antti, Flink Veikko, Haapalahti Vesa, Hautamäki Rauni, Heiskanen Jarkko, Hyrskylähti Jyri, Hyttinen Tuija, Hämäläinen Tuula, Juurmaa Kari, Kaartinen Soile, Kantola Mika, Kortesmäki Liisa, Kotsalainen Riho, Kuronen Tia, Kuvaja Erkki, Laihonen Katja, Lindqvist Sinikka, Mäkinen Riitta, Nylund Taisto, Pettersson Jaana, Pyykkö Tiina, Rautiainen Anne, Ruotsalainen Elisa, Simonen Martti, Sjöblom Jenni, Svensk Anna, Söderberg Anne, Tammiluoma Mika, Tohow Ahmed, Warsame Aqadir ja Väänänen Maaret.

Seija Hagman
Jäsensihteeri

SISÄLTÖ

Tervetuloa uudet jäsenet	Seija Hagman	s. 2
Arvoista vieläkin	Kari Pihlaviita	s. 3
Pääluottamusmiehen palsta	Hannu Sojakka	s. 4
Työstä ja vähän suojelustakin	Mikko Poutanen	s. 4
Voutilasta tuulee	Peter Stavén	s. 5
pasilli.fi - enemmän Pasillia	Raine Ahonen	s. 6
Viisautta Voutilan malliin	Jouni Kaiponen	s. 7
Meitä tutkitaan	Teuvo Pykönen	s. 8
Henkilökohtainen arviointi palkkauksessa	Juha Öhman	s.11
Vieraalla maalla	Juhani Kaskimies	s.12
Jalkapalloliigoille Italiassa 1,9 miljardia	Teuvo Pykönen	s.16
Uhratkaa (K)ukko Jumalille työläiset	Kai Backman	s.18
Black Hole		s.19

PASILLI

No 1.2001

16.vuosikerta

Päätomittaja: Kari Pihlaviita, puh 050 355 2013
kpihlavi@pp.htv.fi

Toimitussihteeri: Juhani Kaskimies, puh 040 768 0977,
041 518 8152 tai 09-857 24 98
juhani.kaskimies@pp.inet.fi

pasilli.fi : Raine Ahonen 050 585 1986
hifi@pp.nic.fi

POSTILIITON PASILAN OSASTON LEHTI
PL 25, 00231 HELSINKI

Palautteen ja seuraavaan lehteen tarkoitetun aineiston voi lähettää yllä olevaan osoitteeseen, jättää Pasilan lajittelukeskuksen pääsisäänkäynnin Pasilli-laatikoon, jättää luottamushenkilöille edelleen toimitettavaksi, luottamusmieshuoneeseen Pasilassa ja Voutilassa tai lähettää toimitussihteerille.

Nimimerkillä julkaistavaksi tarkoitettuun aineistoon on liitettävä normaalin käytännön mukaisesti lähettäjän nimi, joka jää toimituksen tietoon.
AINEISTO SEURAAVAAN LEHTEEN VIIMEISTÄÄN 6.4.2001.

EDITA 2001

ARVOISTA - VIELÄKIN

Näinä päivinä monet esimiehet ovat miettineet päänsä puhki, kuinka käsitellä oman yksikkönsä postimiesten vastauksia perinteiseen henkilöstökyselyyn. Toisten ongelma on vastauksien vähyys, toisten ongelma taas jo alunperin vähäiset tai jopa vielä alentuneet pisteet. Joillakin voi olla moraalisia tuskatiloja sen vuoksi, että he ovat painostaneet työntekijöitä vastaamaan vapaaehtoiseksi tarkoitettuun kyselyyn.

Mikä on henkilöstökyselyn tarkoitus? Lähes puolet postimiehistä on sitä mieltä, ettei sillä ole mitään tarkoitusta tai merkitystä; ei ainakaan heidän työolosuhteidensa parantamiseen. Aktiivisinta vastaaminen on siellä, missä esimiestoiminta on todella epäonnistunut ja surkeaa. Silloin kysymys on esimiehen henkilöön kohdistuvasta kaikkien yhteisestä tai henkilökohtaisesta protestista. Kaikista vähäisintä vastaaminen on niissä työyksiköissä, joissa työntekijät joutuvat tekemään työnsä kovan fyysisen tai psyykkisen paineen alaisina. Silloin vastaamattomuus on protesti koko systeemille, joka ei muutu, vaikka kuinka vastaisit.

Henkilöstökyselyllä on jo historiallista ulottuvuutta. Jos työnantaja tavoittelisi markkinoimaansa henkilöstön tyytyväisyyttä, pitäisi sen lisääntymisestä olla kaiken järjen mukaan jo selviä merkkejä. Kun tällaisia ei ole näkynyt, on tämä osoitus siitä, että työnantaja tavoittelee kyselyllä vain oikeita vastauksia. Postissa käyty ns. arvokeskustelu ja keino-tekoisesti kehitettyjen arvojen pakkosyöttö työntekijöille olivat vain välineitä, joilla piti muokata postimiesten arvomaailma sellaiseksi, että heillä olisi mahdollisuus löytää oikeat vastaukset esitettyihin kysymyksiin. Mutta arvojen maastoutus epäonnistui. Postimiehillä, ainakin useimmilla, on Postin ulkopuolista sosiaalista aktiivisuutta. Ja sieltä kumpuavat ne todelliset, inhimillistä olemassaoloa määrittelevät arvot.

Onnistumme yhdessä! Yksi kolmesta Postin arvosta. Jokainen ymmärtää, että se merkitsee näissä businessolosuhteissa peruuttamattomasti eri asioita isommalle tai pienemmälle tulostuuseen asetetulle Postin johtajalle, kuin todellisen työn ja tuloksen tekemille työntekijöille. Johtajat tavoittelevat satojen miljoonien markkojen vuotuista voittoa. Heille yhdessä onnistuminen on listautumista pörssiin ja mahdollisten (toivotujen) optiopalkkioiden kilahtelua pankkitileille. Työntekijälle suoranainen onnistuminen on sitä, että onnistuu pääsemään terveenä eläkkeelle.

Johtajat näyttävät tällä hetkellä onnistuvan onnistumisessaan ja työntekijät onnistuvan epäonnistumisessaan. Yhdessä onnistuminen on suhteellista. Postissa sitä toteutetaan kuin sadistin ja masokistin välisenä sopimuksena.

Kari Pihlaviita

Pasilan, Voutilan ja ulkin tuotantoesimiehet ovat käyneet lukuisat valmentajakurssit. On juonittu yhdessä "valmennustaktiikoita" ja "strategioita", kontattu pöytien ali ja yli sekä sisäistetty Postin arvoja. Esimiehistä on tekemällä tehty valmentajia postimiehille. Viimeaikaiset tapahtumat ovat osoittaneet, että valmentajilla ei useinkaan ole puhtaita jauhoja pussissa. Tulokseen on pyritty kyseenalaisin keinoin, valmennettavia hyväksikäyttäen. Ottakaamme opiksi ja etäisyyttä omiin valmentajiimme. "Hiihdelkäämme" yhdessä, puhtain mielin ja kehoiin, omaksi iloksemme, omia arvoja kunnioittaen, oman elämän tulosta tavoitellen.

Hannu Sojakka

PÄÄLUOTTAMUSMIEHEN PALSTA

Pääkaupunkiseudun postin käsittelyhenkilöstö työskentelee enimmäkseen suurissa tehtaissa Pasilassa, Voutilassa ja Ulkomaan postituotannossa. Näissä paikoissa työilmapiiriasiat ovat viime aikoina nousseet voimakkaasti esille. Kiristyvän tulosajattelun ja uusien yksikköorganisaatiohankkeiden myötä on syytä asettaa vaatimuksia ihmishuoltojohtamisen puolelle, pehmentämään vallitsevaa työilmapiiriä, etsimään vaihtoehtoja työssä viihtymiselle ja henkilöstön mahdollisuuksille osallistua työympäristönsä ja työnsä suunnitteluun.

Helsingin postikeskus on lähtenyt mukaan eräiden muiden yritysten kanssa hankkeeseen, jossa käsitellään etnistä monimuotoisuutta työelämässä. Siihen liittyy työntekijöiden erilaisuuden tunnustaminen ja moniarvoisuuden huomioiminen. Posti ei voi olla saareke, jossa ei tarvitse välittää näistä arvoista. Jokainen meistä on ainutlaatuinen yksilö ja olemme kaikki erilaisia. Ja hyvä näin! Kun tämä tajutaan, voidaan työntekijöiden kaavamainen kohtelu ja johtaminen unohtaa. Kaikilta ei voi vaatiakaan täydellistä suoriutumista työtehtävissään. Monet joukossamme ovat työrajoitteisia erilaisista syistä. Moni on menettänyt työkykyään vuosia jatkuneissa Postin raskaissa ja yksitoikkisissa tehtävissä.

Hankkeeseen osallistuville pidetään maaliskuun alkupuolella ns. startti-info tilaisuus, jossa selvitetään projektin sisältöä ja etenemistä. Maaliskuussa järjestetään myös kohderyhmälle Pasilassa "monimuotoisuuskysely". Sen toivon valaisevan työpaikkamme arvoja ja käytäntöjä henkilöstön johtamisessa ja huomioimisessa. Kyselyn valmistuttua saadut tiedot käydään läpi ja päätetään hankkeen jatkosta. Toivon, että ne jotka saavat kyselykaavakkeen myös täyttävät ja palauttavat sen ajallaan.

Ammatillisen koulutuksen osalta siirryttiin työnantajamme toimesta ns. kevennettyyn malliin jo vuosia sitten, jolloin lopetettiin postimies- ja postiliikennekurssit. Silloin loppui myös alkeiskurssien järjestäminen. Nyt on syytä ottaa tarkastelun kohteeksi uusien työntekijöiden työnopeus ja perehdyttäminen. Onko se hoidettu kaikissa työpisteissä työnopeustajien toimesta? Postiliitto on ehdottanut ammattitutkintoon tähtäävän koulutuksen uudelleen aloittamista. Asiassa on työnantajaan otettu yhteyttä ja odotamme sen toteutumista ja järjestämistä lähitulevaisuudessa.

Mikko Poutanen, ts-valtuutettu, Pasila

TYÖSTÄ JA VÄHÄN SUOJELUSTAKIN

Työsuojeluvaltuutetut kävivät jokavuotisilla Postiliiton järjestämällä koulutuspäivillä Siikarantaopistolla Espoossa 24-26.1. Päivät olivat työntäyteiset, sillä jokaiselle oli annettu jo etukäteen tuhdinpuoleisesti kotiläksyjä. Ohjelma oli erittäin hyvä, siitä voin tässä kiittää liittomme työympäristösihteerin Mika Roosia. Työturvallisuus-, työsuojelun valvonta- ja työaikalaki elävät ja muuttuvat jatkuvasti. Niitä koskevia kysymyksiä riitti ja yksi vastaus synnytti aina pari uutta lisää. Saimme tuoretta aineistoa lakien muutoksista, joten sitä puolta löytyy tarvittaessa.

Työtapaturmia vuonna 2000 oli ainakin 95 liikaa. Nimittäin juuri tämän verran tuli ilmoituksia. Vuosi 2001 ei ole käynnistynyt, ikävä kyllä, yhtään ruusuisemmin. Pelkästään tammikuussa tuli yhdeksän ilmoitusta. Vouttaminen tuloksenteosta on varmasti yksi suuri syy näissä turhissa tapaturmissa.

Saimme sovittua Pasilan ja ulkomaanpostin päälliköiden kanssa, että työsuojeluasiamiehet saavat vapautuksen kerran kuussa kahden tunnin koulutukseen. Hieno juttu kerrassaan, sanoisin.

Tuotannosta johtuvien siisteysongelmien korjaamisesta olen keskustellut asioista vastaavan Markku Lehtimäen kanssa. Tarkoituksena on, että työntekijät kartoittavat yksityiskohtaisesti mikä ja missä mättää. Pölyt ja muut mömmöt on eliminoitava ulkopuolisten ihmisten avulla, joten ennakkosuunnitelma on välttämätön, jo pelkästään raskaanpostin hallin laajuutta ajatellen.

Tässä taannoin oli Helsingin Sanomien yleisesönosastossa masentava kirjoitus Postin tavasta repiä taas pennosia pohjattomaan kiristuunsa. Kirjoittaja valitti, kun Posti tuhoaa kakkosluokan kirjeet ja aikakauslehdet, jotka ennen lähetettiin uuteen osoitteeseen. Luin kirjoituksen kahdesti, enkä meinannut uskoa siltikään, että näin on. Vaikeaa on jakajien ja muualla tuotannossa työskentelevien röyhistelä työpaikallaan ja ammattitaidollaan moisen jälkeen. Tällaisia säästökonsteja keksivät olisi syytä siirtää projektitehtäviin EU:n leipiin. Miettimään vaikka miten tuhottaisiin EU:n teurastamoilta tulevat liha- ja luujauhon valtaisat ylimäärät. Tässä työssä he olisivat todellisia asiantuntijoita.

Viimeisten tilastojen mukaan ennenaikainen eläköityminen Suomen Postissa nousi neljänneksen, siis peräti 25%. Hurjista luvuista puhutaan ja isosta rahasta. Postin työpaikoille ja työelämälle yleensä tarttis tehriä jotain. Silleen rehellisesti.

Peter Stavén, ts-valtuutettu, Voutila

VOUTILASTA TUULEE

Vai olisiko otsikon pitänyt olla, Voutilassa tuulee? Se olisi ehkä ollut parempi, sillä Lokessa on pistetty taas tuulemaan. Meillä työnantaja on, näköjään, tehnyt päätöksen, että Voutilasta tehdään niin hieno monitoimiterminaali, etteivät työntekijäkään kohta mahdu sisälle. Mutta onhan meillä tilaa...

Vai onko? Tulossa on ainakin postirahtia ja jotain on kuulunut myös ulkomaanpostista. Enää puuttuu vain ikioma kiitorata lentokoneille. Tai kenties kaivamme kanavan mereltä, voidaksemme kilpailla satamienkin kanssa. Muistaakseni talo tehtiin pakettien lajittelua varten ja rahtiterminaali postirahteja varten, mutta eräiden henkilöiden ahneus pilasi kaikenja epäilen, ettei heitä pahemmin hallissa nähdä, kun ruuhka on pahimmillaan. Talohan on niin hyvä, että se tekee kaiken melkein itsestään. Työsuojelunäkökohta heiltä aina unohtuu, kun jotain uutta suunnitellaan, eivätkä he ole paljoa oppineet näiden kahden vuoden aikana, minkä Voutila on toiminut. Alussa työsuojelutilanne oli lähes katastrofaalinen, eikä se vielääkään hyvä ole. Palataanpa vuosi ajassa taaksepäin ja Voutilan edellisen työsuojeluvaltuutetun kirjoitukseen tilanteesta helmikuussa 2000.

"Olen toiminut Postin Logistiikkakeskuksessa työsuojeluvaltuutettuna noin kaksi kuukautta. Tänä aikana olen todennut, että työyksikössä suhtaudutaan Työturvallisuuslain määräyksiin välinpitämättömästi. Tästä ovat osoituksena mm. useat trukkitapaturmat. Tilanne on johtanut siihen, että paikalla on sen toiminta-aikana käynyt työsuojeluasioiden laiminlyönnin vuoksi Pelastus- ja Poliisilaitos, sekä Uudenmaan työsuojelupiiri on tehnyt työsuojelutarkastuksen 26.1.2000. Välinpitämätöntä suhtautumista kuvaa hyvin se, että kuukauden aikana ei ole tehty mitään korjaustoimenpiteitä, vaikka työsuojelutarkastuksen tarkastuspöytäkirjassa (15.2.2000) veloitetaan työnantajaa laatimaan selkeät sisäisen liikenteen säännöt, rakentamaan törmäyssuojat ja merkitsemään kulkuväylät. Samassa pöytäkirjassa veloitetaan välittömästi käynnistämään työsuojeluohjelman laatiminen. Yhteistyövelvoitteestaan huolimatta, ensimmäinen yhteinen palaveri ts-valtuutetun kanssa on suunniteltu pidettäväksi 13.3.2000, siis lähes kuukausi sen jälkeen, kun työnantaja on tiedon saanut."

Näin noin vuosi sitten, entäpä nyt?

Vaikka trukkitapaturmat on saatu minimoitua, on vain ajan kysymys, milloin jotakin taas sattuu. Perustettu TAPA-ryhmä on saanut paljon aikaan, mutta se on vasta alkua. Työsuojelupiiri mainitsi, että trukkien liikenneväylät tulee merkitä selkeästi ja liikenneväylien varrella oleviin hyllyihin ja kiinteisiin rakenteisiin (mm. luisuille), tulee asentaa törmäyssuojat. Olen vaatinut työnantajalta, useita kertoja, törmäyssuojia kaikille luisuille, mutta olen aina saanut kuulla, että mietitään nyt tarkasti asiaa. Työnantajan mielestä törmäyssuojista olisi enemmän haittaa, kuin hyötyä. Niihinhän voi vaikka kompastua. Eikä niitä luultavasti voi esitellä vieraillekaan. Pitääkö aina sattua, ennen kuin tapahtuu? Taitaa olla nykyajan suuntaus, että asiat hoidetaan vaikeimman kaavan kautta. On totta, että työsuojeluasiat ovat pitkäjänteisiä ja mutkikkaita, mutta kyllä ilmiselvästi vaaraa aiheuttavat jutut pitäisi hoitaa välittömästi kuntoon. Ellei näin tapahdu, on onneksi pakkokeinoja, joilla saamme työpaikkamme turvallisiksi. Lait koskevat Suomen Postia samalla tavalla kuin muitakin.

pasilli.fi

ENEMMÄN PASILLIA?

Vuosituhat on vaihtunut, puritaanisemmankin matemaatikon laskuissa, vaan Pasilli sen kuin porskuttaa. Konsernin jatkuvan muodonmuutoksen pyörteissä, oman osaston lehdellä onkin tiedonjakajana entistä keskeisempi merkitys. Suurten muutosten keskellä juuri se oman työkohteen, omaa työkuvaa tai työviihtyvyyttä eniten muuttava mullistus, jää helposti vaille asiaankuuluvaa julkista keskustelua, jos ollaan liittotasoisen tai työnantajan tiedotuksen varassa. Liian usein yleinen keskustelu, puhumattakaan yhteisestä mielipiteenilmaisusta, tapahtuu vasta jälkikäteen "napisemisen" muodossa.

Perinteisesti lajittelukeskuksen tyyliin ja tapoihin ei jouheva tiedonkulku ole juuri kuulunut. Ei niin pientä ja arkista asiaa, ettei se olisi uusi ja ihmeellinen jo naapuriyksikön kollegoille. Uusien asioiden suhteen sama toistuu työyksikön sisälläkin samanmoisena ihmetyksenä, kun uusi käytäntö tai muutos paljastuukin viikkoja, jopa kuukausia vanhaksi. Tuttua? Osittain ilmiö on luonnollinen osa perisuomalaista kommunikaatiota, turhista ei juuri toivoteta. Tuntuisi loukkaavalta saada rautalankamalli itsestään selvästä asiasta...

Kuitenkin nyt ja varsinkin tulevaisuudessa ainoa asia mikä työmaalla on pysyvää, on muutos. Muutosten moottorina toimii tietenkin ne konsernitason ekonomiset strategiat joita kulloinkin noudatetaan, ja jotka työpisteissä näkyvät uudistuksina. Edunvalvonnassa ja siitä tiedottamisessa valtakunnallisiin muutoksiin toki reagoidaan valtakunnallisesti, koko liiton tasolla. Kuitenkin on hyvä muistaa että oman työkohteen asioissa parhaita asiantuntijoita olemme me kaikki itse. Varmasti olisi enemmänkin käyttöä sille ammattitaidolle ja perspektiiville jota vuosien, jopa vuosikymmenien, työkokemus on muassaan tuonut. Keskustelukulttuuri on mennyt eteenpäin "visioiden" ja konsulttien ajoista, mutta parantamisen varaa on. Sinänsä hyvät viikkopalaveritkin jäävät lähinnä työnantajan tiedotustilaisuuksiksi, jos enemmistö henkilöstöstä tuntee keskustelun olevan kumi-leimasin jo tehdyille päätöksille.

Aktiivinen keskustelukulttuuri työpaikan asioista puhuttaessa on kaikkien etu. Kuten on myös luotettava ja reaaliaikainen tiedonsaanti. Ja sitähan varten Pasillikin on. Mutta ei kuitenkaan ole mahdollista eikä järkevääkään julkaista sitä viikoittaisena, tai kuukausittaisena. Ja "viidakko-rumpu" taas tunnetusti hukkaa viestintätehostaan aimo osan huhuihin. Eikä olisi varmastikaan pahasta jos viestintä voisi olla vuorovaikutteista, hienommin: interaktiivista.

Siitä siis ajatus netin hyödyntämisestä osaston viestinnässä. Mutta mitä, miten ja milloin, on vielä avoinna ehdotuksille. Kukaties jo seuraava Pasilli ilmestyy myös verkkomuotoisena, siis toki painetun version ohella. Toki pasilli.fi voisi olla paitsi reaaliaikaisempi verkkoversio ja osaston kotisivu, myös paljon muutakin. Mikäli ideoita ja ehdotuksia asiasta syntyy, niin eikun palautetta toimitukselle tai vaikkapa allekirjoittaneelle.

Raine Ahonen **hifi@pp.nic.fi**

Jouni Kaiponen, luottamusmies, Voutila

VIISAUTTA VOUTILAN MALLIIN

Olen usein kuullut työnantajan vaativan maalaisjärjen käyttöä ja joustoja. Voutila ei tee poikkeusta tässä asiassa. Sen johto tuntuu ajattelvan työehtosopimuksen noudattamisen olevan omalta puoleltaan jo merkittävä jousto sinänsä, ja odottaa kaikessa muussa joustoa työntekijöiden edunvalvojilta. Jousto sinänsä ei ole huono asia, mutta Voutilassa sitä vaaditaan kovin yksipuolisesti. Mielestäni inhimillisyys ja todellisuudentaju joustoja vaadittaessa ei aina ole ihan päällimmäisenä ajatuksena työnjohdolla, vaan sellaiset kylmät termit kuin "tuotannollinen tilanne" tai "force majeure" ajavat kaiken edelle. Joustoista voidaan puhua, mutta niiden on oltava molemminpuolisia ja reiluja.

Esimies on ihminen ja ihminen on esimies

Työnantajan velvollisuus on noudattaa voimassaolevia lakeja ja työehtosopimusta. Voutilassa TES-lain rikkomuksien syy on usein tietämättömyys, mutta joskus lakeja rikotaan jopa tahallaan. Huolestuttavaa on myös joidenkin esimiesten kypsymättömyys, kun sopimus- tai lakiasioista huomautetaan. Eräät heistä sekoittavat ihmisen ja esimiehen roolin keskenään ja ottavat huomauttamisesta nokkiinsa, sen sijaan, että ottaisivat risut risuina. Työnjohdon, ja samoin myös edunvalvojien, pitäisi muistaa vanha sanonta, "asiat riitelevät, eivät miehet". On asia erikseen ymmärtää tämä viisaus, kuin elää sen mukaan. Kuka tahansa voi väittää pystyvänsä pitämään esimiehen ja ihmisen roolin erillään, mutta toimia sen mukaan onkin jo vaikeampaa.

Ongelma Voutilan esimiestyössä on edelleen esimiesten ammattitaito. Muuan työntekijä kiteytti asian, sanomalla "Voutilan esimiehet ulkoistavat itsensä pikku hiljaa". Uudet luisuporukat vastuuhenkilöineen ja työnopastajat, jotka myös valvovat laatua, ovat kuitenkin parannuksia laadun ja työnopastuksen suhteen. Jos laadun tarkkailu ja tekeminen jää työntekijöiden huoleksi, niin esimiesten tehtäväksi jää vahtia, ettei porukka karkaile tupakalle tai minuuttia liian aikaisin kotiin. On myös valitettu, että joitakin esimiehiltä on turha kysyäkään mitään työhön liittyvää. Vastausta kun on turha odottaa. "No pitäisikö esimiesten sitten osata alaiensa työt?" kysyi taannoin esimies Pekka Karinen. Vastaus on selvä. PITÄISI! Loken esimiehiä tuntuu kuitenkin kiinnostavan enemmän oman arvovaltansa vaaliminen, kuin laatu ja ihmisjohtaminen.

Esimies Tomic Zoranin kehittämä idea luisutyöskentelystä ei suinkaan ole huono. Ajatus on jakaa luisualueet kaakko ja pohjoinen niin, että kummallakin alueella työskennellään ryhmänä. Yhdellä alueella on 13–15 työntekijää, riippuen siitä, montako syöttölinjaa on käytössä. Huono asia mallissa on työkierron väheneminen. Malli kuitenkin toimii, jos luisuilla on se määrä ihmisiä, mikä sinne alunperin on kohdennettu. Nykyään, kun porukka on hoitanut hommansa hyvin, niin yleensä osa siitä on siirretty joihinkin muihin tehtäviin. Eli, jos teet työsi hyvin, niin saat palkkioksi tehdä vielä enemmän. Eipä ihme, että menettely on aiheuttanut närkästymistä.

Kun pystyy vaikuttamaan työhönsä, sen mielekkyyden kokeminen lisääntyy. Työntekijöillä on todellinen ammattitaito. Töitä suunniteltaessa kannattaa kuunnella heitä, jotka työn tekevät. Voutilassa näin ei valitettavasti juurikaan tehdä, vaan suunnitelmat tehdään ylempänä, siellä missä Logistiikkakeskus suunniteltiin. Virheet syntyvät usein siitä simppeleistä syistä, ettei suunnittelija osaa katsoa asioita työn tekijän näkökulmasta.

MEITÄ TUTKITAAN

SAK on tehnyt järjestötutkimuksia jäsenistään vuodesta 1984 noin viiden vuoden välein eli 1990, 1995 ja 2000. Viimeisin 111 -sivuisen perusraportin 'Muutoksen tekijät' on laatinut Erkki Laukkanen. Seuraavassa selvityksessä olen käyttänyt lähteenä myös Postiliiton tutkimussihteri Matti Nissisen koostetta Postiliittoa koskevasta jäsentutkimuksen materiaalista.

Aineisto oli laaja

Kahdenkymmenen kuuden eri SAK:n jäsenliiton jäsenistä lähes 10 000 vastasi 68-kohtaiseen kyselylomakkeeseen postitse. SAK:ssahan on noin 1 100 000 jäsentä. Kysymykset olivat samat kuin 1995 suoritetussa tutkimuksessa. Postiliittoa koskeva otoskoko oli 298 vastausta. Vastausprosentti niin SAK:n kuin Postiliitonkin osalta oli 61%, jota postikyselyssä voi pitää hyvänä.

Vertailu Postiliiton osalta vuoden 1995 tutkimukseen ei ole relevanttia, koska edellinen tutkimus ei liittomme osalta ollut tilastollisesti merkitsevä. Nyt tehtyyn tutkimukseen voi asiallisia kommentteja tehdä ja vertailla tuloksia SAK:laiseen aineistoon.

Ikä, koulutus, asuinpaikka, puoliso ja tärkeää elämässä

SAK:laiden alle 25-vuotiaitten määrä on 9% (otoksessa 5%), kun koko maassa heidän osuutensa on 13%. Yli 55-vuotiaitten osuus SAK:laisista on 11% (otoksessa 15%), kun väestöstä on 9% 55-64-vuotiaita. Muuten SAK:laiset, otos ja koko maan eri ikäryhmät vastaavat toisiaan. Postiliittolaisten otoksessa alle 25-vuotiaita oli 3,3%, 25-35-vuotiaita 16,5%, 36-45-vuotiaita 27,4%, 46-55-vuotiaita 34,9% ja yli 55-vuotiaita 17,9%. Miehiiä oli 60% ja naisia 40%.

Koulutustaso on noussut edellisestä tutkimuksesta ja nuoremmat ovat paremmin koulutettuja. SAK:laisista on ylioppilaita alle 35-vuotiaista 22%, kun yli 44-vuotiaista on vain 4%. Postiliittolaisia ylioppilaita on 12,1%, keski- tai peruskoulun suorittaneita on 38%, kansa- tai kansaliskoulun suorittaneita on puolet eli 49,2% ja vähemmän kuin kansakoulun suorittaneita on vielä 0,7%.

Ammattikoulutuksessa ei mitään koulutusta oli SAK:laisia 1990 32%, kun nyt on vain 21%. Postiliittolaisia vastaavasti on 22,3% tässä ryhmässä. Vähintään neljän viikon ammattikurssin on postiliittolaisista käynyt 37,3% ja ammatti- tai kauppakoulun 30,8%. Vanhat postimiesten alkeiskurssit ja postimieskurssit ovat vielä monella koulutuksen perusta postialalle. Tulevaisuus SAK:laisessa koko kentässä muuttuu seuraavien tutkimusten myötä, koska alle 35-vuotiailla on jo 78%:lla ammatillinen perustutkinto tai enemmän, kun nyt yli 44-vuotiailla näin on vain 36 prosentilla. Postialalle on pikaisesti saatava oma ammattitutkinto tavalla tai toisella tai muuten töistämme tulee läpikulkupaikka, jossa kukaan ei tule pysymään kauempaa, kunnes löytää "oman alansa töitä". Tämän tulisi työnantajankin tajuta.

SAK:laiset asuvat taajamissa, sillä haja-asutusalueilla heistä asuu vain 13%, postiliittolaisista 12,5%. Pääkaupunkiseudulla SAK:laisia asuu 11%. Näin oli jo 1984, vaikka työvoiman osuus PKS-alueella on 1984-2000 kasvanut 19%:sta 21 prosenttiin. Pääkaupunkiseudulla STTK ja AKAVA ilmeisesti korjaavat työntekijät huomiinsa. Postiliittolaisia PKS-alueella on 17,1%.

SAK:laisista kolmeneljäsosaa on avio- tai avoliitossa, postiliittolaisista 76,4%. Puoliso on postiliittolaisessa 60,6%:sti palkkatyössä, 6,3% on yrittäjä, 10,1%:lla työtön tai lomautettu, 2,9%:lla opiskelija ja 20,2%:ssa

kotona (ml. hoitovapaa, sairausloma, eläkeläinen). Samansuuntaisesti on koko SAK:n kentässä. SAK:lainen asuu 50%:sti SAK:laisen kanssa; STTK:laisia postiliittolaisista puolisoista on 12,6%, akavalaisia 2,9%, villejä 14,6%. Mielenkiintoista on, että postiliittolainen ei tiedä puolisonsa keskusjärjestöä 13,6%:ssa tapauksia ja 5,8%:ssa tapauksista ei tiedä onko puoliso lainkaan järjestäytynyt vai ei. Tästä kai täytyy todeta, että viidennessä osassa yhteiseloa elävistä ei paljon ay-asioita kotona käsitellä.

Edellinen on ymmärrettävää, koska postiliittolaisille on tärkeää tai melko tärkeää jokin harrastus vapaa-aikana 93,4%:sti. Toisaalta vapaa-aika kodin ulkopuolella on tärkeää 77%:lla ja kotielämä 95%:lla. Työ ei ole kovin tärkeää, ei lainkaan tärkeä tai ei osaa sanoa 13%:lla. Postiliittolaiset ovat tässä lähes SAK:laisella tasolla.

Miksi kuulutaan "liittoon"?

Jäsenet eivät kuulu SAK:hon, omaan liittoonsa esim. Postiliittoon vaan he kuuluvat liiton ammattiosastoon. Eli tämän jutun lukijat ovat pääasiallisesti Postiliiton Pasilan osaston jäseniä. Silti kyselyssä varmuuden vuoksi kysyttiin niin, että asia tulee selväksi eli ay-liikkeen toiminnasta ja ammattiliittoon kuulumisesta.

Tärkein syy liittoon kuulumiselle on työttömyysturva: SAK:laisille 40% ja postiliittolaisille 63,3%. Ansiosidonnainen työttömyysturva on siis tärkein asia ja voidaan väittää, että ammattiliitot ovat eräänlaisia "vakuutusyhtiöitä". Etujen ajaminen ja puolustaminen on heti perässä: SAK:laisille tärkein 38% ja postiliittolaisille 41,1%. Käytännön pakko on pudonnut 16 vuodessa SAK:laisilla 13%:sta yhteen prosenttiin, kun postiliittolaisista pakon kokee vielä 8,9%.

Liittoon liitytään lähes puolessa tapauksista oma-aloitteisesti, neljänneksessä tapauksissa luottamusmies on ehdottanut jäsenyyttä, viidenneksessä tapauksissa ehdottaja oli työtoveri ja vain muutamassa prosentissa työnantaja, ystävä tai perheenjäsen. Ay-liike tiedostetaan varsin hyvin nykyään.

Osallistuminen onkin sitten jo eri juttu. Postiliittolaisista osaston kokouksiin tai vastaaviin ei ole lainkaan osallistunut 62,3% viimeisen vuoden aikana. Tiedotus-, luento- tai keskustelutilaisuuksiin osallistumattomia on 73,9%. Virkistystilaisuuksiinkaan ei ole osallistunut 70,5% jäsenistä. Meidän ammattiosastomme jäsenet voivat korjata tilannetta mm. tulemalla 10.3. klo 13 Bottalle vuosikokoukseen, jossa saa äänestää, kuulee liiton asioista, tapaa työtovereita ja saa vielä syödäkseen. Toinen vaihtoehto on lähteä Postiliiton kesäpäiville Turkuun, jonne ainakin matka on ilmainen ja päivämäärä löytyy liiton kalenterista. SAK:laisista alle 35-vuotiaat osallistuvat kokouksia enemmän virkistystilaisuuksiin, taas vanhemmat nauttivat molemmista eduista yhtäläisesti.

Jos ei joka vuosi ole osallistunut johonkin ammattiosaston tilaisuuteen, niin joskus on monikin. Osallistumisen syy on postiliittolaisilla ollut (1. tärkein ja 2. tärkein yhteensä): tietää paremmin työntekijän oikeuksista 81,1%, tuloksia saavutetaan vain yhteistoiminnalla 51,4% ja haluaa vaikuttaa omien ja työntekijäin etujen ajamiseen 38%. Tuttujakin on joku saanut sillä 13,3% on pitää syynä mahdollisuutta tutustua uusiin ihmisiin.

Ay-toimintaan osallistumista vaikeuttavat ja estävät syyt ovat myös moninaisia. Postiliittolaisista ensimmäiseksi ja toiseksi tärkeimmät syyt yhteensä prosenteissa ovat: 27,6 "töiden jälkeen ei enää jaksaa osallistua mihinkään", 22,9 "toiminta liian sisänlämpivää", 21,3 "toiminta liian puoluepoliittista", 20,1 "osallistumisen avulla ei voi vaikuttaa" ja 19,9 "pitkät matkat ja matkustushankaluudet". "Ei kiinnosta eikä pidä tärkeänä" vastauksia oli 10,3% ja "perheolot tai puoliso kieltää" oli perusteena vain 8,5%:ssa. Tossun alla ei siis olla, mutta kokemukset viime käynnin jälkeen ovat kuitenkin olleet osalla negatiivisia. Pääkaupunkiseudulla ei matkoja ainakaan pitäisi voida syyttää - joskus ovat urheilukilpailut TV:stä olleet vahva syy osallistumattomuudelle.

Toisaalta osallistujat kuten osallistumattomatkin pitävät ammattiosaston tehtäviä tärkeinä. SAK:laisista vain 23% on sitä mieltä, ettei ammattiosastoa välttämättä tarvita (postiliittolaisista, PL 19,3%). Sen sijaan 71% pitää kokouksia tärkeinä jäsenten keskustelufoorumeina (PL 76,2%) ja 75% pitää ammattiosaston keskeisenä tehtävänä järjestää yhteenkuuluvuutta lisäävää toimintaa (PL 74,1%). Ay-liike näkyy työpaikoilla tiedottajana paljon tai jossain määrin 80%:n mielestä (PL 72,9%), työolojen parantajana 71%:sti (PL 67,5%), palkkausasioissa 70%:sti (PL 51,1%) ja 69%:sti niin työaika-, (PL 68,4%) kuin sosiaalasioissakin (PL 60%).

Millä tasolla sitten pitäisi sopia asioista. Itse palkankorotuksista: SAK 21%, PL 16,2%. Työpaikalla palkoista: SAK 27%, PL 21,7%. Palkankorotuksista liittotasolla: SAK 47%, PL 56%. Postiliittolaiset luottavat liittotason sopimiseen SAK:laisia enemmän. Omin päin pärjääjäksi löytyy aika runsaasti. Palkanalennuksista (joka ei alita TES:n vähimmäispalkkaa) taas sopiminen kävisikin vähän toisin: itse (SAK 7%, PL 6,9%), työpaikkatasolla (SAK 26%, PL 18,4%) ja liittotasolla (SAK 51%, PL 59,6%). Omiin voimiin luotetaan palkankorotusten hankkimisessa, mutta alennukset sysätään edustukselliselle tasolle. Lomarahojen heikennyksiin ja työaikoihin liittyviin heikennyksiin vastattiin samansuuntaisesti.

Miten liitto on onnistunut eri tehtävien ajamisessa? Heti voi arvata, että postiliittolaiset ovat kriittisiä palkkaehtojen parantamisen onnistumisessa: erittäin tai melko huonosti on onnistuttu 63,3%:sti (SAK:laiset onnistunut hyvin 47%, PL 28,5%). Työsuojelun parantamisessa postiliittolaisten mielestä on onnistuttu hyvin 56%:sti (SAK 60%). Parhaiten toimivat työttömyyskassapalvelut: SAK hyvin 65% ja PL erittäin hyvin tai melko hyvin 53,4%. Taistelussa osa-aikaistamista ja määräaikaistamista vastaan on onnistuttu hyvin: SAK 31% ja PL 26,8%. Eli ei ole onnistuttu. Työaika-asioissa, työllisyyden turvaamisessa, osallistumismahdollisuuksien kehittämisessä oman työn suunnittelussa ja työpaikkatason neuvottelu- ja toimintaoikeuksien parantamisessa on onnistuttu huonosti kussakin yli 40%:sti. Tästä voi kukin ay-liikkeen eri tasoilla katsoa peiliin ja miettiä mitä pitäisi tehdä paremmin. Jäsenten kannattaa myös miettiä, miten ääni kuuluisi paremmin. Se ei ainakaan pelkästään nurisemalla nurkissa parane.

Mitä ay-liikkeen pitäisi tehdä? - äänestetäänkö?

Tutkimuksen mukaan SAK-laisen ay-liikkeen tärkeimmät tehtävät ovat: 1. Taistella työttömyyttä vastaan (20%), 2. Puolustaa työttömyysturvaa (13%), 3. Pitää verotus kohtuullisella tasolla (10%), 4. Puolustaa eläke-etuja ja sosiaaliturvaa (10%) ja 5. Tasoittaa suuri- ja pienituloisten palkkaeroja (9%). Postiliittolaisilla oli viiden tärkeimmän joukossa samat asiat mutta oikea rivi on: 2, 1, 4, 3 ja 5. Nämä asiat ovat muuten kaikki joko TUPO-tason asioita tai sitten puhtaasti poliittisia ja erityisesti puoluepoliittisia asioita niin eduskunta- kuin kuntatasollakin.

Puoluepoliittisesti SAK:ssa suurin ryhmä on liittoutunut "ei osaa sanoa" ja "ei halua ilmaista kantaansa" -puolue 39,8%:lla - postiliittolaisista 37,7%. Puolueet menevät seuraavassa järjestyksessä: SDP (SAK 33,1%, PL

34,2%), Vasemmistoliitto (SAK 8,4%, PL 5%), Suomen Keskusta (SAK 7,8%, PL 10,7%), Vihreä liitto (SAK 3,9%, PL 3,6%), Kansallinen Kokoomus (SAK 3,3%, PL 3,2%), RKP (SAK 1,4%, PL 1,4%), SKL (SAK 1,3%, PL 1,4%), Perussuomalaiset (SAK 0,4%, PL 0,7%) ja joku muu puolue tai ryhmä (esim. SKP) (SAK 0,8%, PL 2,1%).

Äänestämässä SAK:lainen väki kävi 1999 eduskuntavaaleissa 76%:sesti ja 5% ei halunnut sanoa kävikö. Kun äänestysprosentti oli yleisesti 68%, niin äänistä 30% tuli SAK:laisilta. Mielenkiintoista, että ay-toimintaan viimeisen vuoden aikana osallistuneista 83% kävi äänestämässä. Postiliittolaisista äänesti 1999 vaaleissa 78,5% ja 4,2% ei halunnut vastata.

Mitä työtä tehdään ja millä ehdoin?

Postiliittolaiset tekevät säännöllistä päivätyötä 58,4% (SAK 57%), säännöllistä iltä-, yö-, tai aamutyötä 21% (SAK 6%), 2-vuorotyötä 7,8% (16%), 3-vuorotyötä 5% (SAK 10%) ja muita työaikaumutoja 7,8% (SAK 11%). Vakituinen (toistaiseksi voimassaoleva) työsuhde on 88,4%:lla (SAK 80%) ja kokopäiväinen 84,3%:lla (SAK 89%). Muuta ansiotyötä tekee postiliittolaisista 13,5% (SAK 6%). Postiliittolaiset tekevät muuta työtä toisella työnantajalla 50%:sti, samalla työnantajalla eri töissä 9,4%, maatalousyrittäjänä 15,6% ja muuna yrittäjänä 25%. Postiliittolaisten pienet palkat ja osa-aikaisuudet teettävät näköjään kahdentyöntekijöitä yli tuplasti, mitä yleensä SAK-laisessa kentässä.

Työpaikalla postiliittolaiset eivät koe pystyvänsä vaikuttamaan työtään koskeviin järjestelyihin tai päätöksiin kovinkaan hyvin, sillä 65,2% vastasi, että vähän tai ei lainkaan. Yli puolet työajasta postiliittolaiset työskentelevät yksin 50,2%:sti. Myös seuraaviin asioihin ei pystytä vaikuttamaan lainkaan (%): laitehankinnat (63,8), tuotteen tai palvelun suunnittelu tai kehittäminen (56,5), siihen millaista työtä tekee (45,5), siihen miten työt jaetaan ihmisten kesken (43,7), kehittymiseen työssä (mm. koulutus) (34,4) ja työpisteen suunnittelu (31,5). Silti työstä johtuvia pulmia kyllä saatetaan usein tai joskus esimiesten tai suunnittelijoiden tietoon 94,3%:sti. Luottamusmiehenkin löytyy 81,4%:lta postiliittolaisista työpaikalta, tosin 4,3% ei tiedä onko. 60% meistä työskentelee 10-99 henkilön työpaikalla. Yhtiön asioista ollaan tosi kiinnostuneita: erittäin 14,9%, melko 37,4%, jonkin verran 37,8% ja vain 5,3% ei ole lainkaan kiinnostunut työnantajasta. Vain 16,9% katsoo, ettei johdolla ja minulla ole lainkaan yhteisiä tavoitteita. Mutta johto asettaa tehokkuuden kaiken edelle paljon 35,4%:sti, melko paljon 37% ja jonkin verran 15,6%. Toki johto luottaa postiliittolaisten mielestä alaisiinsa saman verran kuin vaatii tehokkuutta tosin käännettyssä järjestyksessä (14,1%, 42,6% ja 30,9%).

Mitä työpaikalla tavoitellaan työstä? Ensimmäiseksi tärkein on työpaikan pysyvyys ja varmuus (60,5%), hyvä palkka- ja ansiotaso (23,3%) ja työn mielenkiintoisuus ja vaihtelevaisuus (8,1%). Toiseksi tärkeintä on hyvät työoverit ja suhteet työpaikalla (28%), hyvä palkka (22,2%), työpaikan pysyvyys ja varmuus (19,1%) sekä työn mielenkiintoisuus ja vaihtelevuus (16%).

Tulevaisuudesta on seuraavia mielipiteitä postiliittolaisilla. Tulevaisuudesta ei ole huolissaan 45,5%, toista koulutusta voisi ajatella itselleen 38,3%, 34,1% pelkää terveytensä heikkenemistä ja siitä johtuen nykyisen työnsä jatkumista ja 24,7% pelkää jäävänsä työttömäksi.

Ansiotaso on seuraava bruttona (%:ia vastanneista ryhmittäin): alle 4500 mk (7,9), alle 6500 mk (14), alle 8500 (30,5), alle 10500 (37,5), alle 12500 (7,2) ja yli 12500 (2,9). SAK:laisella tuolloin keskikukkausiansio oli 9750 mk ja kokopäiväisellä 10100 mk kuukaudessa. Naiset saivat 73% miesten palkoista ja vakituista kokopäivätyötä tekevät naiset 78% miesten palkoista. Tasa-arvo ei ole läheskään vielä toteutunut.

Ja velkaakin löytyy kotitalouksilta. Velattomia tai ei vastannut on SAK

41% (PL 21%), alle 50000 mk SAK 21% (PL 29,4%), alle 100 000 mk SAK 10% (PL 14,9%), alle 200000 mk SAK 12% (PL 14,9%), alle 300000 SAK 7% (PL 8,1%) ja yli 300000 SAK 9% (PL 11,7%). Keskiarvo SAK:-laisella on noussut viidessä vuodessa 140000:sta 160000 mk:aan. Tästä voi päätellä lakkohalukkuuksia. Toisaalta mm. meidän ammattiosastolamme on lakkolainasopimus pankin kanssa. Köyhän ei tarvitse olla nöyrä.

Muutakin löytyy

Tutkimuksesta löytyy vielä paljon nyansseja esim, että postiliittolaisilla kotona asuu 25,8 %:lla yli 18-vuotiaita lapsia. Tai 45,3% on ollut jäsenenä ammattiliitossa yli 20 vuotta. Kielteisiä kokemuksia ay-liikkeestä on 7,5%:lla. ATK-laitetta ei käytä 62,6 % postiliittolaisista työssään. Johtavassa asemassa olevana katsoo olevansa 1,2% vastanneista ja yläluokkaan katsoo ensisijaisesti kuuluvansa 16%. 1999 työnantajan järjestämässä koulutuksessa oli 0 päivää 78,9%.

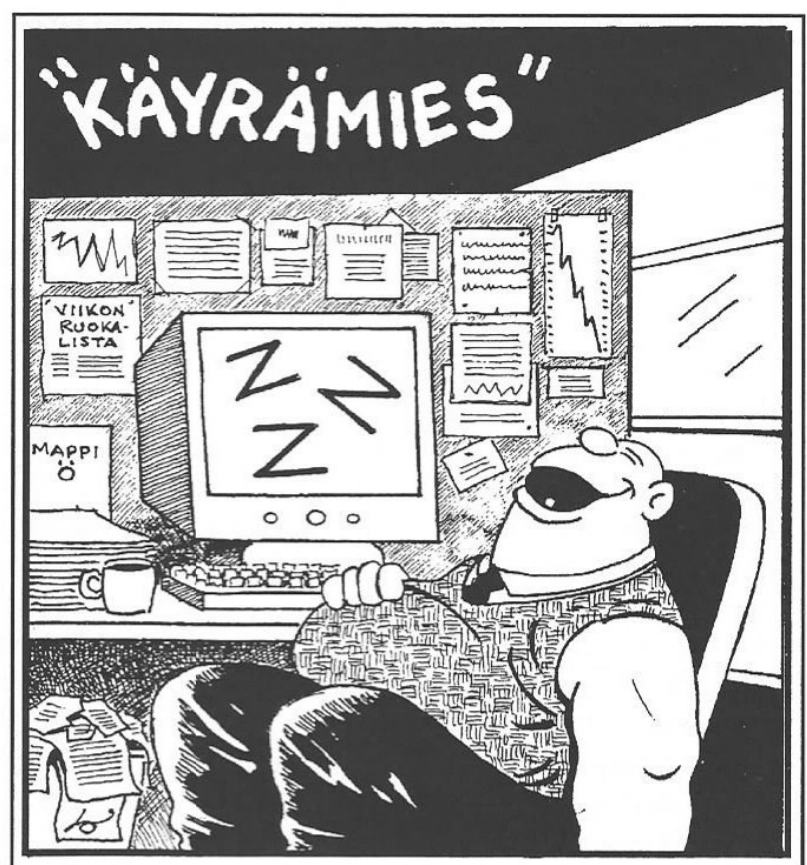
Perusraportin liitteistä voi verrata postiliittolaisia myös 17 muuhun liittoon kuuluviin. Postiliitto on ykkönen mm. viimeisen vuoden aikana tiedotustilaisuuksiin osallistuneiden osalta 27 %:lla- heikoin on Kiinteistötyöntekijäin liitto 4 %:lla. Palkka-asioissa työpaikoilla Postiliittoa surkeampia ovat vain Liikealan ammattiliitto ja tasoissa HRHL. Liekö osasyynä, että palveluliitot ovat lyöneet hynttyyt yhteen PAMiksi viime vuonna.

Työttömyydestä on kokonainen lukunsa raportissa. Työttömyysjaksot pitenevät alle 35-vuotiaiden 8 kuukaudesta yli 55-vuotiaiden 28 kuukauteen. lakkäistä 20 000 yli kaksi vuotta työttömänä olleesta suuri osa SAK:-laisista on ns työttömyyseläkeputkessa. Toistuvaistyöttömyys on kasvussa eli on ollut viimeisen viiden vuoden aikana ennenkin työttömänä. 67% SAK:laisista työttömistä saa ansiosidonnaista työttömyysturvaa, työmarkkinatukea 25 % ja ei kumpaakaan vain 8%.

Tutkimuksesta voi tietenkin lukea valmiit tehdyt analyysit - niitä en ole toistanut vaan ne kukin voi itse lukea tutkimuksesta. Haarukoimalla ristiin voi myös löytää uusia yhdistelmiä ja johtopäätöksiä. Tulevaisuuteen voi myös katsoa ikäjakaumien pohjalta.

Mielestäni tällaiset tutkimukset ansaitsevat paikkansa - ainakin viiden vuoden välein. Onhan tämä eräs tapa, millä voi arvioida ammattiosaston, liiton ja SAK:n työtä. Se on eräänlainen mittari joka tapauksessa. Oma työtään voi myös kehittää tai ainakin suunnata. Jäsenistö voi tehdä omat johtopäätöksensä esim.onko edunvalvonta kohdallaan ja ay-rahast oikeiden henkilöiden käytössä. Toisaalla lehdessä arvioin Esko Seppäsen kirjaa. Hän toteaa ay-liikkeestä, että "En halua sanoa ay-liikkeestä muuta kielteistä kuin, että se puolustaa vain jäseniään eikä työttömiä, eläkeläisiä, invalideja tai hyvää sosiaalista vointia kaikille. Se on Euroopan viimeinen vastarintapesäke, kun vasemmistopuolueiden aatteellinen pohja on murentunut. Sen kuuluu puolustaa jäseniään, mutta se ei saa olla kaikki. Ay-liikkeenkin on alettava vihertää puhtaan luonnon ja terveellisen ruoan puolesta". Ainakin olen sitä mieltä, että järjestötutkimuksen perusteella voi väittää toisinkin - mutta olen myös sitä mieltä, että ay-liike on ja pysyy vastarintapesäkkeenä. Pesäkkeen määrittely onkin sitten ihan eri juttu.

VUOSIKOKOUS LAUANKAANA 10.3.2001 -
OSTROBOTNIA klo 13.00 MUSEOKATU 10 14 KES.

Juha Öhman, varapääluottamusmies

HENKILÖKOHTAINEN ARVIOINTI PALKKAUKSESSA

Työnantajaliitto Alianssi TLA ry:n ja Postiliiton tekemän "Postialan tehtäviä koskevan työehtosopimuksen" käsittelyn palkkaliitteen mukaiset palkkauksen henkilökohtaiset työsuoritusten arvioinnit ovat taas alkamassa - nyt kuudennen kerran. Arviointihan suoritetaan pääsääntöisesti kerran vuodessa jokaiselle työntekijälle riippumatta siitä onko hän kokoaikainen, osa-aikainen, vakinainen, vai määräaikainen. Mikäli työntekijä siirtyy toisiin tehtäviin on arviointi tehtävä kolmen (3) kuukauden palvelun jälkeen. Mikäli kyseessä on uusi työntekijä on henkilökohtaisen palkanosan arviointi tehtävä neljän (4) kuukauden kuluessa työsuhteen alkamisesta. Arvioinnin tekee työntekijän lähin oma esimies, joka antaa arviointinsa tuloksen työntekijälle esimiesalaiseskustelun yhteydessä suullisesti ja kirjallisesti perusteltuna.

Työntekijän arvioinnin perusteella määräytyy hänen henkilökohtainen palkanosansa, joka voi vaihdella 0-12 prosenttiin asianomaisen palkkaryhmän taulukkopalkasta. Mikäli työntekijän henkilökohtaisen palkanosan prosentti suoritettuna arvioinnin yhteydessä nousee, vaikuttaa se hänen palkkaansa korottavasti heti. Mikäli työntekijä saa arvioinnissa alemman prosentin kuin se, jonka mukaan hänen henkilökohtainen palkanosansa on maksettu, voi hänen palkkansa alentua mikäli hän vielä seuraavallakin arviointikerralla saa maksettua alemman arvioprosentin.

Arvioinnin suorittaminen

Työsuorituksen arviointi tehdään viiden eri päätekijän eli mittarin mukaan (suluissa tekijän painoarvo %) pisteasteikolla 1-5: ammatinhallinta (40%), työtulos (25%), yhteistyökyky ja palveluhenkisyys (20%), täsmällisyys (5%), uudistusmyönteisyys (10%). Työntekijän työsuoritusta arvioidaan nykyisessä tehtävässä (=toimenkuvan mukainen tehtävä). Työntekijän oma esimies arvioi, miten työntekijä selviytyy työstään. Arvioinnissa ei siis arvioida työntekijän yleisiä henkilökohtaisia ominaisuuksia!

Arviointi koskee aikaa, joka on kulunut edellisestä arviosta. Työsuorituksen arvioinnissa on tärkeää palautteenanto työntekijälle (ehdottomasti myös kirjallisena), joka tapahtuu esimiesalaiseskustelun yhteydessä. Kirjallinen palaute on työntekijän ainoa dokumentti hänen henkilökohtaisen palkanosansa muodostumisesta, joten se kannattaa myös säilyttää tallessa.

Palautteenannossa esimiehen on jokaisen yksittäisen arvionsa kohdalla perusteltava kantansa; eli mitä puutteita työntekijän työsuorituksessa on ja miten työntekijä voi asian korjata, mikäli esimies ei omasta mielestään ole voinut antaa ko. kohdassa täyttä 5:tä pistettä.

Aiemmin monien esimiesten tekemissä henkilökohtaisissa työntekijöiden arvioinneissa ovat arvioijien mielissä menneet puurot ja vellit jokseenkin täydellisesti sekaisin: sen sijaan, että yhteisesti sovitun mukaisesti esimies arvioisi työntekijää hänen nykyisessä tehtävässään, on useasti sotkettu mukaan palkkaryhmät. Tyyliin: "et ole tehnyt sitä, tai tätä tehtävää siellä, tai tuolla, joten pisteesi eivät voi mielestäni olla tämän korkeammat". Tehtävien, tai tehtäväkokonaisuuksien luokittelu vaativuuden mukaan erilaisiin palkkaryhmiin on aivan eri tapahtuma kuin esimiehen suorittama työntekijän henkilökohtainen arviointi hänen omissa työtehtävissään. Jopa Postin Tuotannon kirjallisissa ohjeissa (03.03.1997) on selkeästi sanottu: "Henkilön työsuoritusta arvioidaan nykyisessä tehtävässä (=toimenkuvan mukainen tehtävä). Arvioidaan miten henkilö selviytyy työstään ja sille asetetuista tavoitteista. Arvioinnissa on pyrittävä välttämään yleistä henkilön ominaisuuksien arviointia."

Epäselvyydet henkilökohtaisissa arvioinneissa

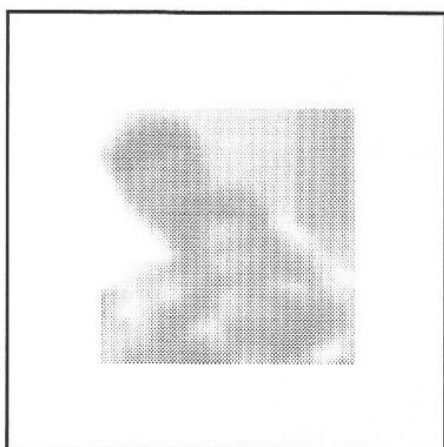
Mikäli työntekijä kokee tulleensa väärin kohdelluksi esimiehen arvioinnissa, eli saa mielestään kohtuuttoman huonot pisteet ja sen myötä liian alhaisen henkilökohtaisen palkanosan prosentin, työntekijä voi ottaa yhteyttä luottamusmieheensä asian saattamiseksi oikeudenmukaiselle tasolle. Työntekijä voi myös niin halutessaan pyytää omaa luottamusmiestään mukaan esimiesalaiseskusteluunsa.

Lopuksi

Postin juuri valmistuneessa Henkilöstökyselyssä näyttää laskusuuntaus omalla alueellammekin jatkuvan. Yksi hyvä keino yrittää saada henkilöstö tyytyväisemmäksi on oikeudenmukaiseksi koettu korvaus tehdystä työstä ja tietenkin myös sen maksaminen oikean suuruisena ja oikeaan aikaan.

VIERAALLA MAALLA

AHMED MAHAMED

Minä olen Ahmed Mahamed. Olen kaksikymmentäkaksi vuotta. Olen ollut kohta kaksi vuotta töissä Postissa. Olen lajittelija. Olin ensin terminaalipuolella ja minut siirrettiin salin puolelle. Nyt olen välillä syöttämässä tai luisulla. Postissa on aika monta somalia töissä, ehkä kymmenen tai kaksitoista.

Moneen vuoteen ihmisillä ei ollut töitä. Emme voineet tehdä töitä Suomessa, mutta nyt menee hyvin. Elämä menee eteenpäin, eteenpäin koko ajan. On yksi asia minkä haluan sanoa, mitä me toivomme siellä Voutilassa. Me haluamme olla Voutilassa töissä ja haluamme tehdä työmme hyvin ja haluaisimme, että meidän esimiehemme ymmärtäisivät sen. Me toivoisimme, että esimiehet tulisivat lähemmäksi. Välillä tuntuu, että he vierastavat meitä, välillä tulee sellainen tunne. Mutta eivät kaikki, välillä puhutaan ihan kaikesta, jopa siitä mistä me tykätään ja missä halutaan tehdä töitä ja sellaista. Muiden työntekijöitten kanssa meillä on yleensä suhteet kunnossa. Ei meillä ole huonoja kokemuksia, vaan enemmistö suhtautuu meihin ihan hyvin.

Uutisia seuraan aika vähän. Mutta Somaliassa asuu meidän sukulaisiamme ja me soittelemme sinne usein ja siten samalla kuulemme uutisia ja tapahtumista siellä. Suomesta on lähtenyt somaleja pois. Luulen, että he ovat menneet takaisin Somaliaan, sellaisille paikoille, missä on turvallista ja rauhallista.

Tulevaisuudesta ajattelen, että olen Postissa. Teen siellä töitä jonkun aikaa ja jos kaikki menee edelleen hyvin haluaisin sitten lähteä katsomaan muualle maailmaa, mennä opiskelemaan jonnekin. Olen yrittänyt päästä täällä opiskelemaan, mutta se ei ole onnistunut, kun minulla on vaikeata kielen kanssa. Olin kokkikoulussa, valmistuin ja minun piti jatkaa siitä eteenpäin, mutta tuli vähän kielivaikeuksia. Haluaisin mennä Englantiin, koska myös siellä asuu serkkujani ja muita sukulaisiani. Vanhempani asuvat kyllä täällä, samoin veljet ja siskot. Haluaisin kokeilla miten pärjään muualla ja jatkaa vielä opiskelua.

Minulla on perhe. Vaimoni ja poikani Iljaas. Iljaas on kaksi vuotta ja kolme kuukautta vanha. Minun pitää hoitaa häntä sillä aikaa kun äiti on töissä. Vaimollani on oma firma, siivousfirma. Ja minulla on oma työpaikka. Me teemme töitä ja kaikki on mennyt ihan hyvin. Ei mitään muuta.

STEVEN OFORI

-Steven Ofori, olet sellainen "elävä legenda". Muistan kuulleen sinusta jo vuosia sitten, kuinka olit hikoillut luisulla heittelemässä paketteja. Ohi kulki joitain Postin herroja olit hihkaissut heille: "Tämä ei ole valkoisen miehen hommaa!"

-No joo, jotain tuollaista minä muistan.

-Olet ollut kai aika kauan postilainen?

-Tänä vuonna tulee kaksitoista vuotta.

-Miten jouduit tänne? Astuit junaan Ghanassa ja tulit Pasilaan töihin?

-Ei, ei. Vaan minä olin ensin merillä, merimies kahdeksan vuotta ja seilasin ympäri maailmaa. Elämä merellä oli toisaalta ihan okei. Sai mennä maasta toiseen ja nähdä maailmaa. Silloin laivat vielä viipyivät satamissa. Oli aikaa tutustua paikkoihin. Mennä tuonne pariksi päiväksi tai mennä tuonne kolmeksi päiväksi. Olen käynyt aika monessa maassa. Afrikassa, Pohjois-Amerikassa ja Etelä-Amerikan maissa. Monissa Euroopan maissa, Japanissa, Aasiassa. Persian lahdella, sielläkin. Iran, Kuwait, sielläkin. Mutta välillä mietin miksi olen täällä. Pitkään aikaan en tavannut vanhoja ystäviä, en vaimoa. Välillä tuntui, että olisi halunnut kotiin. Oli koti-ikävä. Sitten tulin Gran Canarialle, satamaan Las Palmasiin ja päätin, että täällä jään maihin.

-Siitä jäi varmaankin aika lailla muistoja, joita sopii vanhana muistella?

-Joo. Minulla oli iso kirja, johon kirjoitin kaikki paikat ja tapahtumat muistiin. Mutta nyt en tiedä missä se on. Mutta Kanarialla asuin kaksi ja puoli vuotta. Tapasin sitten suomalaisen naisen ja me olimme yhdessä pari vuotta. Sitten hän kysyi minulta mitä tykkäisin jos tulisin katsomaan minkälainen maa

Suomi on. Niin tulin Suomeen ikään kuin avioliiton kautta. Suomessa olen ollut nyt kuusitoista vuotta. Olen syntynyt Ghanassa vuonna 1944 ja siis 57 vuotta vanha. Minulla on tytär, joka on syntynyt myös Ghanassa ja täyttää tänä vuonna 21 vuotta. Toin hänet Suomeen hänen ollessa seitsemänvuotias.

Nykyään olen Suomen kansalainen, mutta käyn Ghanassa joka vuosi. Menen aina lomalla kotiin Ghanaan. Äitini elää vielä ja siellä minulla on sisko ja hänellä on kaksi poikaa. Siellä olen syntynyt ja siellä kasvanut. Kyllä minä tunnen itseni ghanalaiseksi.

Olen lähtenyt Ghanan eteläosasta. Maan virallinen kieli on englanti, mutta alkuperäisiä kieliä on paljon. Melkein kaikki ghanalaiset puhuvat myös kieltä, jonka nimi on Akan. Se on minun äidinkieleni.

Asun nyt Espoon Karakalliossa. Aluksi, kun tulin Suomeen, oli aika rankkaa talvella. Ajattelin, voi voi minkälainen maa tämä on! Mutta kun vähän aikaa oli kulunut, niin ei mitään ongelmia ollut. Nyt ei ole mitään ongelmia, ei talvesta ja ei pakkasesta

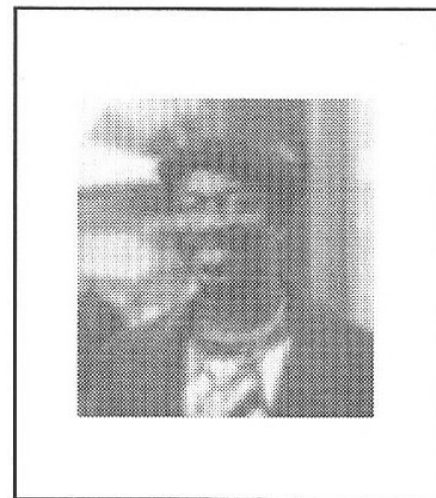
-Sinä teet työtä Postissa ja harrastat musiikkia. Olet esiintynyt Postiliiton kesäpäivilläkin?

-Joo, soitan rumpuja ja laulan. Musiikki on minulle enemmän kuin harrastus, melkein kuin toinen työ. Kaikki biisit teen itse, sanat ja sävelet. Paljon aikaa ei muuhun riitä. Työ ja sitten musiikki. Kaikki mitä harrastan liittyy musiikkiin. Kyllä minä tosiaan esiinnyin viime vuonna Postiliiton juhlassa.

Siirryin Voutilaan Pasilasta. Työ siellä on samanlaista kuin Pasilassakin. Paitsi syöttö tapahtuu käsin, käsityönä. Siellä teen kaikkia hommia, syöttö, luisu ja välillä ajan trukilla tai menen koodaukseen.

Olen aina sanonut, okei, olen tyytyväinen, minulla on työpaikka, voin tehdä töitä ja saada omaa rahaa. Työ on työ. Jos menee töihin, niin homma pitää tehdä kunnolla. Välillä se on raskasta, mutta ei minulla ole mitään ongelmia. Työ on työ, kun sen tekee kunnolla ja kuuntelee mitä se pomo sanoo, okei. Ja aika on aikaa. Kun aika on kulunut, niin okei, menen kotiin.

Minulla on kavereita. Puhun aina kaikkien kanssa, naisten, miesten, kaikkien kanssa. Aina pitää puhua ihmisten kanssa. Sitten voi olla siellä missä on. Se on tärkeää. Minä tiedän, että olen kuitenkin vieraassa maassa. Kun minun pitää elää täällä, niin minun täytyy tutustua ihmisiin täällä. Opin minkälaisia te olette ja samalla opin minkälainen itse olen.

ISMAIL KAYA

Olen Ismail Kaya. Olen turkkilainen, vaikka olen syntynyt Saksassa, Stuttgartissa. Lapsuuteni vietin siellä, mutta kun isäni pelkäsi, että meistä tulee saksalaisia, niin kouluikäme ja opiskeluaikamme me asuimme Turkissa, kaikkiaan yksitoista vuotta. Opiskelin aluksi kaksi vuotta puolan kieltä ja kirjallisuutta ja myöhemmin saksan kieltä ja kirjallisuutta. En oikeastaan aikonut ollenkaan opiskella kieliä, mutta tällä tavalla varmistin sisäänpääsystäni, kun en ollut oikein varma pääsisinkö opiskelemaan matematiikkaa. Ja ensimmäiseksi kielivaihtoehdoksi olin asettanut japanin, seuraavaksi saksan ja ihan sattumalta puolan.

Sitten tapasin elämäni naisen. Olin kotikaupungissani Alanyassa. Olin kesätoissa ja kohtasin siellä tämän elämäni naisen, joka oli sattumalta suomalainen, ja se selittääkin miksi olen täällä. Aluksi suunnittelimme elämää jossain muualla, mutta tulimme Suomeen vuonna 1995. Muistan vielä 1995 talven. Oli helvetin kylmä. Vaikka olinkin käynyt täällä lomalla ja tiesin aika paljon Suomesta, niin Suomi oli kuitenkin mielessäni lomakohde. Ensiksi kuvittelin Suomen ihan erilaiseksi, muuksi mitä täällä sitten löysin. Ajattelin, että täällä on vuoria ja että täällä olisi samannäköistä kuin Itävallassa.

Aluksi en ajatellut tulla tänne töihin, vaan tarkoitus oli, että olisimme molemmat jatkaneet opiskelua. Olisin halunnut jatkaa saksan kirjallisuuden opiskelua Helsingin yliopistossa. Olisimme opiskelleet molemmat ja sitten jatkaneet elämistä jossain muualla. Mutta kävi ilmi, että minun piti odottaa kaksi vuotta ennen kuin olisin saanut mitään taloudellista tukea. Vaimonikin halusi mennä opiskelemaan, eikä meillä ollut rahaa. Silloin minä sanoin, että minä menen töihin. Etsin töitä. Olin ensin kolme kuukautta suomenkurssilla ja sitten minä sain Engelistä töitä. Siivosin lattioita ja rappuja. Halusin heti töihin ja minulla oli sellainen käsitys, että täällä on paljon työttömyyttä. Jouduin ensin koeajalle, ja kun minuun oltiin tyytyväisiä, niin sain jatkaa. Olin ensin aamulla siivoamassa ja sitten illalla olin erään turkkilaisen kebab-paikassa myymässä. Vaimoni opiskeli ja minä ansaitsin rahaa, mutta sitten väsyin. Ajattelin, että minun pitää ottaa vähän iisimmin ja saada vähän rauhallisempi työpaikka. Eräs tuttuni kysyi, miksi en kokeilisi Postia ja vuonna 96 tulin jouluapulaiseksi Pasilaan ja jatkoin siitä. Olin myös kuusi kuukautta Voutilassa, mutta tulin takaisin työmatkan takia. Asun nyt Lauttasaareissa. Lisäksi minulle tuli ongelmia Voutilan johdon kanssa raha-asioissa. Palkkani putosi A00:an, vaikka tein kaikkia mahdollisia töitä. Pyysin siihen korjausta, mutta se viipyi ja viipyi. Kyselin sitä joka viikko ja lopuksi menin suoraan Ukonahon luokse. Hän kysyi minulta miksi halusin korjausta palkkaan ja kuinka kauan olin ollut Postissa töissä. Kerroin olleeni 36 kuukautta töissä ja hän sanoi: "Ai, sinä olet vanha työntekijä".

Olin valmis hakemaan korjausta Jouni Kaiposen kanssa vaikka oikeusteitse, mutta sitten palkkaani nostettiin. Päätin kuitenkin, että nyt tämä riittää, en halua tapella kaiken aikaa. Silloin muutettiin määräaikaista sopimuksia vakinaisiksi ja minulle sanottiin, että jos perun pyynnön päästä takaisin Pasilaan, saattaisin minäkin saada vakinaisen sopimuksen. Siitä tuli vielä huonompi olo. Silti he vieläkin kysyvät, haluanko mennä Voutilaan.

Olen viihtynyt täällä. Tottakai se painostaa kun tiedän, että olen koulutettu ja kaikki opiskelut uhkaavat valua hukkaan. Kaikki ystäväni sanovat, että tämä ei sovi minulle, vaan minun pitäisi jatkaa opiskelua ja niin haluaisin tietysti itsekin. Mutta olen saanut täällä paljon ystävyyttä työtovereiltani.

Olen nähnyt ikäviäkin asioita. Minä uskon kyllä olevani tasa-arvoinen, ja pärjään kyllä kun puhun asioista. Mutta moni vanhempi työntekijä, joka ei uskalla pitää puoliaan tai on hitaampi tai ujo ja hiljainen ei ole ihan tasa-arvoinen.

Turkissa työhön suhtaudutaan ehkä vähän eri tavalla. Siellä tehdään työ nopeasti. Niin, että se on ohi eikä jää stressaamaan. Tehdään tietysti paljon virheitä, mutta ei niistä niin välitetä, työn pitää vain jatkua eteenpäin. Työtä tehdään enemmän yhdessä, ryhmänä. Täällä taas ihmiset tekevät työnsä rauhallisemmin, mutta heillä on stressiä siitä, miten hyvin he itse tekevät työnsä. Täällä ihmiset tekevät työtään enemmän yksilöinä eivätkä niinkään ryhmänä.

Suomalaiset ovat vähän sulkeutuneita. Kun tulin tänne töihin, niin ensimmäisenä vuonna kukaan ei sanonut minulle terve tai moi. Aamulla ei kukaan sanonut huomenta. Sitten aloitin itse sanomaan. Menin vain jonkun eteen ja sanoin terve. Hänen oli silloin kertakaikkiaan pakko sanoa jotain, hän ei voinut mennä sivuun ja ohitse. Hän ei päässyt mihinkään ja hänen oli pakko sanoa moi. Sitten riitti kun vain katsoin johonkuhun. Nyt se on kääntynyt niin, että minulle sanotaan terve kun olen ajatuksissani ja hiljaa, enkä itse muista tervehtiä.

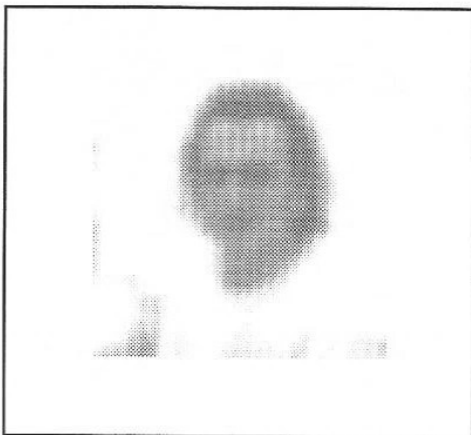
Mutta ne alkuvuodet olivat silloin pahoja myös kun kaikilla oli stressiä. Silloin oli työpaikanvaihdot, silloin oli Voutila-projekti, koneet otettiin pois, ja kaikilla oli vähän pelkoa siitä mitä tulee tapahtumaan. Ymmärrän sen kyllä. Mutta työelämä Suomessa on aika paljon yksinäisempää kuin esimerkiksi Turkissa. Siellä ihmiset ovat jollain tavalla läheisempiä toisilleen. Minä melkein suutuin, kun Rafu kuoli sydänkohtaukseen. Hän oli hyvä ja naurava ihminen. Olin usein tupakalla juttelemassa hänen kanssaan ja hän oli aina ystävällinen. Muistathan sinäkin. Minä ajattelin miten Turkissa olisi asiaan suhtauduttu. Siellä olisi varmasti pidetty hiljainen muistohetki ja kaikki olisivat menneet hautajaisiin yhdessä. Mutta täällä, kun olet ollut neljäkymmentä vuotta töissä, ollut samassa paikassa ihmisten kanssa, kukaan ei muistakaan, kun sinulle tulee lähtö.

Ensimmäisenä vuonna kukaan ei edes kysynyt minulta kuka minä olen. Minä kysyn aina kuka sinä olet, mutta täällä ei ollut kuin Poutanen, se Mikko. Hän on hauska yksilö ja erikoinen tapaus.

Täällä oli joku laittanut seinälle sellaisia lappuja joissa luki, että sanotaan aamulla hyvää huomenta. Joku oli kirjoittanut niitä. Se oli niin hauska juttu, että minä nauroin niille paljon. Silloin puhuttiin myös solukokouksissa, että kehitetään sellaisia yhteisiä asioita. Minusta ne ovat tärkeitä asioita, tarpeellisia. Kun tänne tulee talviaamuna, niin se on aina kovaa, ja minulle se on ekstrakovaa. Minä pidän valkoisesta lumesta, mutta minä tulen etelän rantamaailmasta. Minun kotikaupunkini on lomakohde suomalaisille. Samoin tänne tullaan esimerkiksi Kreikasta turistina, katsomaan tätä valkoista kylmyyttä ja se on kyllä hyvä ja kaunis katsella. Mutta liika on liikaa. Onneksi talvet ovat leudontuneet. Toivottavasti pysyvätkin sellaisina. Mutta kyllä Suomen ilmastossa on jotain stressaavaa, tai talven kylmyydessä ja pimeydessä. Ehkä suomalaiset siksi eivät sano huomenta, vaan murjottavat yksin. Ystävällisyys on kaunista minun maassani. Jos minä olen töissä, eikä työkaverit edes tervehdi minua, niin ei minulla ole työpaikkaa. Niin, ystävällisyys on kaunista Turkissa ja sitä minä haluan kehittää. En sano, että Turkissa on paremmin tai, että Suomessa on paremmin, mutta se on vain minun käsitykseni.

Suomessa on kaunista, että täällä on kaikki toiminta on niin hyvää. Että yksilöitä ajatellaan niin paljon, ja täällä voi kehittää itseään ja päästä eteenpäin. Turkissa kaikki on niin hidasta ja eteenpäin pääsy on vaikeaa. Siellä kaikki pysyvät paikoillaan, ja ihmiset pitää suunnilleen tappaa päästäkseen itse eteenpäin. Kaikki muutokset tapahtuvat niin hitaasti. Ihmisille on tärkeämpää päästä pian töistä ja mennä juttelemaan kavereitten kanssa. Se johtuu ehkä auringosta. Täällä työ otetaan vakavasti.

Minä olen niin sanottu heitetty mies. Minun vaimoni ei jaksanut minua sen takia, että olin niin paljon poissa. Viime kesänä tuli ero, vaikka ei vielä virallisesti. En ole jaksanut hoitaa paperisotaa. Olen vieläkin niin rakastunut, etten halua erota. Se on minulle niin vaikeaa, etten ole vielä kertonut äidilleenikään asiasta. En pystynyt kertomaan hänelle, mitä on tapahtunut. Minulla on paha olla. On vain työpaikka, ei mitään muuta. Onneksi asuntoasiat ovat sentään kunnossa. Tiedän, että erosta selviää, ihmiset yleensä selviävät. Mutta minulla on paha olla, koska uskon rakkauteen ja romantiikkaan. Uskon, että sellaista pitäisi olla. Suomalainen mies sanoo, perkele, pitäisi olla. Ja miksei olisi, olivatko ne kaikki hulluja, jotka kirjoittivat kirjoja rakkaudesta, Romeosta ja Juliasta? Uskon vieläkin, että rakkaus on oikein, ja kun se toimii, niin kaiken silloin saa. Parempi on taistella sen puolesta maailmassa, Mutta

nyt on vähän outoa. Taistelin, ja mitä minulla on jäljellä. Työpaikka ja enää vain omat suunnitelmani.

Mutta teen töitä ja yritän kouluttaa itseäni. Uskon, että Suomi on hyvä, ehkä paras maa maailmassa koulutuksen puolesta. Saada hyvä koulutus ja katsoa mitä jää jäljelle. Ajattelin ensin lähteä Turkkiin, mutta minä jätin kerran Turkin ja kaiken mitä minulla oli, ja nyt jos taas jätän kaiken, niin pelkään myöhemmin miettiväni mitä oikein jätinkään. Ensin minun pitää odottaa, että kaikki rauhoittuu, katsoa paljonko jäi ja mistä lähdän eteenpäin. Katsoa asioita vähän kauempaa ja realistisesti. Ei mitään romantiikkaa enää, ei kirjallisuutta, kaikki sellaiset kirjat pois ja tilalle realismia, matematiikkaa, kirjataan vuositulot ja sen sellaista. Katsotaan mitä nyt tapahtuu.

Yksi mahdollisuus olisi ravintola-ala. Se on toinen asia, mitä olen oppinut Suomessa. Kaikki turkkilaiset ystäväni täällä tekevät hirveästi työtä ja ovat ravintolalalla. Olen oppinut tekemään hyvää ruokaa ja oppinut liikeasioita, kun olen ollut auttamassa heitä. Ehkä onnistun joskus avaamaan ravintolan. Jos en, niin katsotaan sitten, katsotaan mitä tapahtuu, otetaan iisisti. En tiedä onko se realistista. Postin palkalla ravintolan avaaminen kestää ainakin kymmenen vuotta, sen takia ei ole kiire. Kuitenkin suunnittelen jääväni tänne talveen ja kylmään, oppimaan kielen ja jos samalla oppisin esimerkiksi ruotsia ja englantia niin voisin sitten lähteä takaisin Turkkiin, koska työmahdollisuuksia siellä olisi silloin paljon. Missään tapauksessa en näin häviä, opin kielen ja kulttuurin, sen mikä niissä on hyvää ja kaunista.

Olisiko Postissa mahdollisuuksia päästä eteenpäin? Olen ajatellut sitäkin. Mutta ennenkaikkea yritän parantaa kielitaitoani. Tänä vuonna aloitin autonkorjaamokoulun. Välillä menen sinne korjaamaan autoja ja opettelemaan. Sieltä annetaan sitten tehtäviä joita kirjoitan kotona. Aikamoista ajan sovittelua se vaatii, mutta otan kaiken nyt rauhallisesti. Yritän säästää tulevaisuuta ja opiskelua varten, mutta Postin palkasta se on aika vaikeaa.

Minusta on huono asia, että Postiliitto on heikko liitto. Sen ääni ei kuulu missään. Kun Jouni oli täällä sanoin leikilläni hänelle, että teidän pitäisi ottaa muutama kurdi räjäyttämään pari pommia. Ei tietenkään turkkilaisia, vaan kurdilaisia. Mutta vakavasti, liiton merkitys jäsenille on muuttunut. Työntekijöille tuntuu olevan tärkeintä, että liitto takaa turvallisuuden, jos he joutuvat työttömiksi. Monet ovat tyytymättömiä ja puhuvat kovasti kovia sanoja, mutta jos kysytään, että tuletko mukaan, niin he heti säikähtävät ja ovatkin hiljaa. Tämä tekee liitot heikoiksi ja se myös näkyy politiikassa. Jos joku hallituksessa sanoo, että näin tapahtuu, niin se tapahtuu. Ranskassa tai Saksassa ihmiset lähtevät kadulle vääryyksiä vastaan. Turkissa ihmiset kuolevat samasta syystä. Suomessa vain haukutaan herroja hiljaa ja puristetaan nyrkkiä taskussa. Suomalaiset olivat ennen itsepäisiä metsämiehiä, mutta nyt heille riittää, että on kesämökki metsänreunassa

Pienemmissäkään asioissa ei sanota vastaan eikä yritetä muuttaa asioita. Eikä vastuuseen virheistä saada ketään. Minusta esimerkiksi Voutilan suunnittelijoiden pitäisi vastata virheistään. Olin siellä töissä ja se on fiasko koko paikka. Kuka oli se insinööri, joka suunnitteli sen? Eihän sinne mahdu edes nyt tavarat sisään, ja mitä se on kymmenen vuoden kuluttua. Ehkä sinne rakennetaan lisää. Koneita ja tilaa. Sata metriä tuonne, sata metriä tuohon suuntaan, sata metriä kolmanteen.

Mutta silti minä pidän Suomesta. Minusta suomalaiset eivät ole ujoja. Te olette kestäviä ja rauhallisia, mutta hiukan liian varovaisia. Suomi on nuori maa, ollut olemassa itsenäisenä vasta vähän aikaa ja muuttunut muutaman kymmenen vuoden aikana niin paljon, että tuntuu kuin ihmiset olisivat jonkinlaisessa shokissa. Mutta vaikka teillä ei ole vuosituhansien omaa ja kansainvälistä historiaa tukenaan, teidän pitäisi olla ylpeitä itsestänne, eikä luulla itseänne ujoiksi ja alistua. Maailma on muuttunut ja ihmisten kanssakäyminen on kasvanut valtavasti. Suomeen tulee uusia ihmisiä, ja täältä lähtee suomalaisia. Sille emme voi mitään. Ihmisten liikkumisen estäminen on melko mahdotonta. Voidaan pystyttää aitoja, mutta silloin jäädään itsekin aidan taakse. Pitää vain muistaa, että jokaisella tulijalla voi olla myös hyvää ja kaunista tuomisinaan. Ja että suomalaiset voivat antaa vieraille ja muulle maailmalle paljon hyvää ja kaunista. Ei pelätä, sen Suomi kestää, eikä häviä minnekään.

Teuvo Pykönen

JALKAPALLOLIIGOILLE ITALIASSA 1,9 MILJARDIA MARKKAA...

...Saksassa 1,8 miljardia, Englannissa 1,7 miljardia, Espanjassa 1,35 miljardia ja Ranskassa 1,2 miljardia markkaa jakavat TV-yhtiöt vuosittain rahaa. Tällaisen tiedon sai Esko Seppänen, kun mm. Ajax ja Arsenal lobbasivat euromeppejä siirtokorvausten puolesta. Asia on käsittelyssä EY-tuomioistuintessa. Monenlaiseen tilaisuuteen joutuvat europarlamentin jäsenet, mepit osallistumaan hoitaessaan Strasbourgissa ja Brysselissä tehtäviään. Matkoja on myös ympäri Eurooppaa ja EU:n ulkopuolisiin ns. kolmansiin maihin jatkuvasti. Viikonloppuina on mahdollisuus lennellä koti-Suomeen.

"Populistin" päiväkirja

Europarlamentaarikko Esko Seppänen on jälleen kirjoittanut päiväkirjamaisen kirjan syksyn 2000 tapahtumistaan. Pamfletin nimeksi on pantu: Liittovaltio. Nyt? Merkittävä osa kirjasta onkin pohdintaa Euroopan Unionin kehittämisestä ja konkreettisesti nimeten, ketkä ajavat EU:ta liittovaltioksi. Seppänen kirjoittaa selkeästi ja terävästi. Entinen radiotoimittaja, entinen vasemmistoliittolainen kansanedustaja ja nykyinen meppi jatkaa yksinkertaisella kirjoitustyyllillään vaikeiden asioiden selittämisestä. Hänen mielipiteensä ovat selkeitä ja vaikka entisenä kommunistina on joutunut tarkentamaan näkemyksiään linja on edelleen johdonmukainen. Hän ei säästä ketään, mutta perustelee näkemyksensä.

Seppänen on myös kiistanalainen henkilö. Moni pitää häntä populistina väheksyvässä mielessä, toiset taas saattavat kutsua itseään jopa "seppäsläiseksi". Parhaimman henkilökohtaisen mielipiteen voi muodostaa vaikka lukemalla

tämän viimeisen kirjan. Sen saa ilmaiseksi kotiin www.kaapeli.fi/seppanen netti-osoitteesta tilaamalla. Euroopan parlamentin Yhtyneen vasemmiston/Pohjoismaiden vihreän vasemmiston (GUE/NGL) tiedotusaineistoksi nimettynä kirjan kustannukset tulevat EU:n piikistä - tosin vitosen kappale ei ole kova tuotantohintakaan. Ilmaiseksi saa muuten Uusi Vasemmisto -tiedotuslehdengin, jos haluaa seurata mitä "seppäsläisillä" on sanottavaa.

Perusjuttu

Seppänen on EU-kriittinen. Itsenäisyys on hänen mielestään mennyt ja kohta on perustettava muistoksi kansallispäivä itsenäisyyspäivän sijaan.

Kun vaivautuu katsomaan jostain EU:n organisaation, niin päiväkirja avautuu mielenkiintoisesti. Alituinen julkisuuslällätys eu-asioista mediassa saa kummasti merkitystä. Seppänen perusjuttu on seuraava: "Kun pääministeri Paavo Lipponen tunnustautui liittovaltiomieheksi, hänen ei pitäisi alkaa heti selitellä, ettei hän tarkasti ottaen tiedä, mikä on liittovaltio. Hänen Brüggen puheensa osoitti, että hän kyllä tietää.

Liittovaltio on valtioliitto, jossa käytetään ylikansallista valtaa. Kaikkien on noudatettava yhteisiä päätöksiä, joita tehtäessä maat ovat eriarvoisia: isoilla mailla on iso ja pienillä mailla pieni äänimäärä. Liittovaltiossa kansallisvaltiot menettävät täysivaltaisuutensa keskusvallalle, joka ei ole yksi maa. EU:ssa se on Saksa-Ranska akselivaltioineen.

Liittovaltio on vallansiirtoprojekti kotimaasta ulkomaille. Se ei ole mikään demokratia- tai tasavaltoprojekti.

EU:ssa kaikki federalistit haluavat päätöksen pohjaksi yhteisömetodin. Se on sitä, että päätökset EU:n kehittämisestä tehdään EU:n elimissä eikä jäsenmaissa. Federalistit haluavat, että komissio olisi liittovaltiohallitus, joka nauttisi europarlamentin luottamusta.

Jos komissio olisi hallitus, siellä tehtäisiin enemmistöpäätöksiä ilman että yhdelläkään komissaarilla on veto-oikeus. Hallituksenvälisessä yhteistyössä jäsenmailla sen sijaan on veto-oikeus joissakin tärkeissä asioissa Nizzan jälkeenkin, vaikka Suomi on ollutkin valmis luopumaan siitä jopa eräissä ulko- ja turvallisuuspolitiikan kysymyksissä." Tämä lainaus on Turun Sanomien kirjoituksesta 20.11.00. Ja lainaus jatkuu: "Lipponen ensimmäisen hallituksen ohjelmaan oli kirjoitettu tavoite, jonka mukaan Euroopan unionia pitää kehittää itsenäisten valtioiden yhteenliittymänä. Se otettiin pois Lipponen toisen hallituksen ohjelmasta. Sillä tavalla tehtiin tilaa kannanmuutokselle, jonka Lipponen esitti Brügnessä.

Toiseenkin linjantarkistukseen varauduttiin Lipponen toisen hallituksen ohjelmassa. Siitä on jätetty pois edellisen hallitusohjelman kohta, jonka mukaan Suomi nojaa itsenäiseen puolustukseen. Se, että hallitusohjelmaa muutettiin, oli ns. NATO-optio. Suomesta tehdään nyt sotilaallisesti NATO-yhteensopivaa (asevoimat natotetaan, hallitus säilyy liittoutumattomana), ja varsinainen NATO-jäsenyys tulee vasta myöhemmin poliittiseksi välttämättömyydeksi EU:n rakenteiden kautta."

Ja vielä samasta artikkelista: "Kun liitettiin EU:hun, Erkki Tuomioja nojasi No jaa -liikkeeseen. Sen liikkeen suuri saavutus oli eduskunnan lausuma, jonka mukaan EMU:sta

päätettäisiin erikseen. Ei päätetty, vaan siitä sanottiin päätetyn EU-kansanäänestyksessä. Rohkenen epäillä, että nyt käy samoin."

Tästä lainaussarjasta tulee ilmi Seppäsen näkemys, miten Suomea viedään. Pala palalta demokratia vähenee. Sivulla 191 hän toteaa Nizzan kokouksen arvionsa lopuksi: "Jos EU hakisi EU:n jäsenyyttä, sitä ei voitaisi ottaa, koska se ei ole riittävän demokraattinen".

Nizzan kokouksessa päätettiin, että vuodesta 2005 mm. Suomen meppien määrä putoaa 16:sta 13:een. EU:n laajeneminen 15 jäsenmaasta 27 maahan on myös keskeinen teema kirjassa.

EU:n talous on erikoista. 40% budjetista on maataloutta. Tilit ovat viimeiseltä viideltä vuodelta hyväksymättä. EY:n tilintarkastustuomioistuin ei myöntänyt komissiolle 1999 tileistäkään vastuuvapautta. "Epäselvyyksiä" oli 30 miljardin markan edestä, joista varsinaisten petosten osuus 6 miljardia ja valtiot raportoivat löytäneensä saman verran omia petoksia.

Suomi on nettomaksaja: 1850 miljoonaa markkaa meni enemmän kun tuli. Suurimmat nettomaksajat ovat (mrd mk): Saksa (68,1), Englanti (31,7), Hollanti (19,1) ja Italia (10,5). Suurimmat nettosaajat ovat (mrd mk): Espanja (39,9), Kreikka (21,8), Portugali (16,0) ja Irlanti (10,9). EU:n laajentuessa maksut kasvavat ja kirjassa kerrotaan pelistä, joka on jo käynnissä.

Kapitalismikritiikkiä

Seppänen aloitti "kirjailijauransa" kaivamalla tiedot, kuka omistaa Suomen. Kapitalismin seuraaminen ei ole unohtunut entiseltä taloustoimittajalta.

Suomi liittyi EU:hun 1995. Vuonna 1994 löysää rahaa (portfolio-osakkeiden) virtasi Suomesta ulkomaille 0,4 mrd mk, vuonna 2000 (30.6. tilasto) 34,7 mrd mk. Suomeen virtasi em. rahaa ulkomailta v. -94 13,4 mrd mk ja v. -00 37,4 mrd mk. Suomalaisijoitusten kanta ulkomailta oli v. -94 2,0 mrd mk ja v. -00 120,9 mrd mk. Ulkomaisten sijoitusten kanta Suomessa v. -94 oli 60,6 mrd mk ja v. -00 1351,7 mrd mk. Kun samainen vertaus tehdään kymmenen vuotta taaksepäin niin voidaan todeta, että on "myyty vajaalla parilla sadalla miljardilla 1350 miljardia" (s.91). Suorien sijoitusten osalta "työtä viedään enemmän kuin tuodaan" (s.92).

Merkittävä Suomen myynti on ollut mm. Nokian ulkomaalaisomistuksen kasvu suhteessa sen pörssiin. Vuonna 1992 Nokian ulkomaalaisomistus oli 11,1 % ja pörssiarvo 5 mrd mk. Vuonna 1999 ulkomaalaisomistus oli 85,6% ja pörssiarvo 1240 mrd mk. Tämä selittää osin, miten halvalla ostaen on voinut saada arvokkaat osakkeet. Muissakin merkittävässä yhtiöis-

sä on suuri ulkomaalaisomistus (%): Stora-Enso (69), UPM-Kymmene (57), Metsä-Serla (35), Sonera (31), Outokumpu (26), Kemira (18), Rautaruukki (14), Fortum (4), Sampo (46), Pohjola (31) jne.(s.94). Omistussuhteet ovat jo muuttuneet ja mm. valtionyhtiöitä voi myydä surutta lisää myös ulkomaille. Koko pörssin osakkeista on n. 70 % ulkomaisissa käsissä. Seppänen vastaa itse kysymykseensä, mitä pahaa siinä on? seuraavasti: "Historia osoittanee joskus jälkikäteen, että EU-jäsenyyden alkuvuosina suomalaisten keskinäinen solidaarisuus, yhteisöllisyys ja kanssaihmisistä välittäminen on murennut auki revästyihin tuloeroihin ja poliittisen eliitin piittaamattomuuden ihmisten tunnoista"(s.94). Tulevaisuuden kuvaa ei helpota se, että suomalaiset eläkerahastot ovat sijoittaneet ulkomaille joka kolmannen eläkemarkan eli 120 miljardia Suomen markkaa.

Tuloerojen kasvua kuvaa sivulla 115 oleva kaavio, kuinka paljon palkkojen osuus on kansantalouden arvonlisäyksestä: 1975 62,1 %, 1985 61,5%, 1995 56,3% ja 1999 53,5%. Tähän Seppänen toteaa (s.115): "Yhteiskuntapelin säännöt ovat 1990-luvulla tulleet Suomessakin amerikkalaisiksi. Voitot, jotka jäävät yrityksiin palkkojen osuuden pienetessä, otetaan yhtiöistä ulos osinkoina, jotka ovat verottomia, ja myyntivoitoina, jotka ovat aliverotettuja. Kaikki irtomainen raha tyhjennetään yhtiöistä osakkeenomistajien plakkareihin."

Muita aiheita

Kirja ei ole sillisalaatti, vaikka siinä onkin varsin erilaisia aiheita. Paremminkin se tekee siitä luettavamman - vähän kuin dekkarin.

Kirjassa kerrotaan paljon itse mepin työstä valtiokunnissa, työnjaoista ja erilaisista kähminnoista. Aamiaiset, lounaat ja päivällisetkään eivät ole pyyteettömiä, vaan lähes aina jonkun lobbaamista tai asioiden valmistelua.

Huijausasioista Seppänen kertoo puolitoden kaskun: "Jossain Italiassa päin karjankasvatijat huijasivat EU:lta tukiaisia ilmoittamalla teurastetuksi lemmiä, joita ei ollut lahdattu. Tukihuijareiden toiminnan vaikeuttamiseksi annettiin määräys, jonka mukaan korvausten maksua varten lehmänomistajan piti viedä tukipalkkio-toimistoon korva vakuudeksi siitä, että nauta oli teurastettu. Pian olivat toimistojen nurkat täynnä korvia. Samaan aikaan näkyi satelliittikuvissa, että Italian laitumilla käyskenteli miljoona yksikorvaista lehmää" (s.7).

Vakavampi juttu on EU:n salainen ulkopoliittikka. Jugoslavian Miloševićin poliittinen kaataminen alkoi 17.12.99 Berliinin Intercontinental-hotellissa, jossa USA:n ja Saksan ulkoministerit kokoontuivat oppositiojohtajien kanssa

salaa. Presidenttiehdokkaaksi päätettiin Vojislav Kostunica. Rahaa hoidettiin ja luvattiin valanvaihdon jälkeen lisää rahaa länneistä. Rahaa hoidettiin 200 miljoonaa markkaa EU:n Balkanin vakaussopimustoimiston kautta Szeged-prosessin nimellä. Rahat toimitettiin Serbiaan eri lähettäjänimillä: 135 miljoonaa markkaa avusta hoidettiin "kummikaupunkien" kautta, näistä 40 saksalaisen kummikaupungin kautta 16 951 800 DEM eli "demaria" kuten Seppänen D-markkaa nimittää. Kaupungit saivat rahat takaisin Saksan valtiolta. Deutsche Welle koulutti toimittajia, antoi paperia, painokoneita ja radiolähettimeä. Saksan valtio rahoitti. USA antoi vastaavan summan kuin EUkin. Rahat käytettiin mielipidekartoituksiin ja mielikuvien sekä vastarinnan tekoon - jopa Milosevic-vastaiset graffitit ja tagit maksettiin. Nämä tiedot Seppänen kaivoi Der Spiegelistä 10.10.00. Mepillä on aikaa lukea lentoasemilla odottaessaan maailman lehtiä.

Kirjassa on juttuja Kreikan Makedoniasta, Tanskan EMU-äänestyksestä, Belgian kuninkaallisten pedofiliaan sekaantumisesta, Kaukasuksen öljyputkista, Venäjältä, kosmetiikan eläinkokeista, Saksan sosialisteista ja venäläisistä kommunisteista sekä lukuisista mepeistä ja lobbareista. Ja monista muista aiheista.

Henkilöarvioita

Seppänen osaa olla ilkeä. Monesta henkilöstä on sanottu varsin suoraan ja vähän hymymäisestäikin. Johtuneeko siitä, että Seppänen kirjoittaa kolumnia Hymy -lehteen nimellä Kotibryssä. Tässä eräitä valintoja:

-s.14 "Lipponen on valinnut Saksan puolen".

-s.23 "Rautarouva Schyman, joka vanhana alkoholistina on saanut kovaan imagoonsa in-

Esko Seppänen, MEP

himillisiä piirteitä useista repsahtamisistaan, on aikamoinen itsevaltiainen" (Gudrun Schyman on ruotsalaisen vasemmistopuolueen puheenjohtaja, kirj.huom.).

-s.28 "Suvi-Anne (Siimes) on historiattoman linjan vasemmistolainen, luokkataistelun lopun ajan puoluejohtaja. On alettu luottaa markkinoihin ja uskotaan ja toivotaan, että EU olisi uusi tie kulkea."

-s.29 "Heidi (Hautala) on taitava ja fiksu, ja sen takia hän on kuin liittovaltiosaippua, josta ei oikein saa otetta." Vihreistä ylipeätään Seppänen sanoo aika mehevästi: "Valtiovihreät eivät haasta kapitalismia maapallon ongelmien ratkaisuun toisin kuin radikaalinuoriso tekee. Valtiovihreät ovat pikkuporvarillista, hyvin koulutettua väkeä, jolla on huono omatunto ympäristön mutta ei yhteiskunnallisen vääryyden takia. Vihreys ei ole aate vaan tapa reagoida mediakeskusteluun."

-s.38 Paavo Väyrysestä: "Hän on vanhan maalaisliiton mies, joka vierastaa vapaata kansalaistoimintaa. Siinä merkityksessä Paavo on poliittinen eläin. Hän ei ota riskejä eikä hänestä niin ollen saa kaveria sellaiseen yhteiseen puuhasteluun, jossa hän olisi vain yksi joukosta. Silti Paavo on kiinnostava keskustelukumppani, lukeut ja kokenut."

-s.51 "Erkin (Liikanen) elämä on vaikeaa. Työn puolesta pitää olla oikealla eli siis markkinoiden ja vapaakaupan puolella julkisen vallan vaikutusmahdollisuuksia vastaan, ja vasemmalla demokratian ja ihmisten hyvän sosiaalisen voimien puolesta hän voi olla vain vapaa-aikoina. EU-byrokratiassa ei ole vapaa-aikoja."

-s.86 "Niinpä suurimman osan kokousajasta Tarja Halonen voi viettää ostoksilla, mikä on hänen hobbynsa. Kun hän oli ulkoministeri, suurlähettiläät tiesivät lisätä hänen vierailuohjelmiansa riittävästi aikaa shoppailuun."

-s.116 "Hän (Ahtisaari) on viisas mies, koska oman ilmoituksensa mukaan hän oli "yhdessä kahden muun viisaan miehen" kanssa ratkaisut EU:n Itävalta-ongelman. On vahinko, että Ahtisaari ei ole edes sääliittävä, jotta häntä kohtaan voisi tuntea sympatiaa."

Aika reippaita luonnehdintoja verrattuna tiusajuttuihin. Ehkä tällaisia kohtia korostavat henkilöt voivat pitääkin Esko Seppästä "populistina". Mies on kuitenkin mielestäni ammattimies myös kirjoittajana ja saa lukijan mukaan kuiviinkin ja etäisiin asioihin laittamalla tekstiin vähän maustettakin. Suomalaisia kiinnostavat EU-asiat todelta vähän. Kenenkään etu se lienee?

Kai Backman UHRATKAA (K)UKKO JUMALILLE TYÖLÄISET

Uhratkaa Kukko Jumalille sanoi eräs tahallaan tapettu Sokrates, sillä hän turmeli nuorisoa kysymättä lupaa (K)ukoilta. Mutta mitä pitää tehdä jos näkee (K)ukon? Ei ehkä mitään, -no, vähän ehkä työtä- sillä kukapa (K)ukoille mitään mahtaa. (K)ukko ottaa vain (K)ukolle sopivia askeleita, sillä Hän on kunnianhimoinen, tyhmä ja julma, joskin kouluja käymätön. Hän on Pomo, omasta mielestään reilu.

(K)ukko on viisas, sillä muutoin hän ei olisi (K)ukko. Mitä nuorempi (K)ukko, sitä viisaampi (K)ukko, se on yksi nuoren (K)ukon tärkeistä periaatteista.

(K)ukolle ei ole epäselvää se, että (K)ukon pääasiallinen homma on kukkoilla. Kukkoilu on (K)ukon mielestä mukavaa. Viis siitä, mistä milloinkin on kysymys, kunhan vain saa kukkoilla. Kun (K)ukko on ilman yleisöä, ilmat pihauttaa Hänestä ulos, Hän kurtistuu. Mutta ei huolta, sillä (K)ukko tietää, että uusi päivä tuo uuden yleisön -sillä vanha sai lopputilin- ja uuden mahdollisuuden osoittaa olevansa uudessa vireessä oleva uusi (K)ukko, joka kyllä osaa... Kukkoilla. Kun (K)ukko kuulustelelee työntekijöitä, Hän on hikinen ja punasilmäinen, sillä (K)ukon mielestä työläisellä ei ole varaa ryhtyillä, vaan työntekijä saa nälän kangistamalla kielellään niellä sen mitä työnantaja hänelle tarjoaa. Jos osoittaudut raukaksi, tapan sinut. Se on (K)ukon periaate suhteessa työläiseen. Toinen kukon periaate on se, ettei työläisistä tarvitse pitää huolta, sillä he pysyvät köyhinä ilman huolenpitoakin. Mistä sinä olet saanut päähäsi, että sinun pitää olla onnellinen on (K)ukon mietelause silloin, kun työläinen on erityisen rasittunut työstään. "Työpanoksesi vain ja olet järjissäsi" sanoo (K)ukko luottamusmiehen erittäin hyvin perusteltuihin kyselyihin.

Kuka (K)ukko lopulta seisoo jyrkänteen reunalla. Ehkä kaikenlaiset (K)ukot katsoivat liian kauan rotkoon ja rotko vastasi!

Uhratkaa (K)ukko Jumalille!

Kai Backman on sairaseläkkeellä oleva Pasilan osaston jäsen ja voitti Huonon Kirjallisuuden Seuran Talikko-palkinnon A.D.2001. Tämä nyt Pasillissa julkaistava pienimuotoinen, peitelty ironinen, mutta samalla lämminhenkinen ja monipolvinen, sanoisinko ekstensiivisen inkonsekvetti, lintumaailmaan sijoittuva ja nimenomaan uroslinnun (kukko) elämäntuskaa, eräällä tavalla miesnäkökulmasta valottava, silti olematta šovinistinen tai lukijan latentteja aggressioita rassaava kirjallinen kudos, jossa voi haistaa, maistaa ja aistia elämän kirpeänmakean maun kuin voitaikinaan leivotussa ja kaneloidussa raparperipiirakassa. Backman kirjoittaa selkeästi ja terävästi ja kun vaivautuu katsomaan, niin tarina avautuu mielenkiintoisesti. Alituinen julkisuuslälätys mediassa saa kummaa merkitystä, eikä tarina ole sillisalaatti, vaikka siinä onkin varsin erilaisia aiheita. Backman osaa olla ilkeä. Monesta linnusta (kukko) on sanottu varsin suoraan aika reippaita luonnehdintoja. Mies on kuitenkin mielestäni ammattimies myös kirjoittajana ja saa lukijan mukaan kuiviinkin ja etäisiin asioihin laittamalla tekstiin vähän maustettakin, eikä varmaankaan jätä kenellekään kylmää epäilystä, etteikö hän sitä enemmän kuin ansiokkaasti ansainnut. Lämpimät onnitelumme palkinnon johdosta.

Juha Nikas. Pasilli.

Pikkuplaneetta Eros Neitsyen tähdistössä
4.3.2001 klo 21.59 Suomen aikaa.
(Kuva: Vantaan Observatorio)

BLACK HOLE

TÄHDENVÄLEJÄ SUOMEN POSTISSA

Black Hole on jälleen kerran, pitkästä aikaa, ryhtynyt harrastamaan tutkivaa journalismia. Kohteena on - ihme ja kumma - Suomen Posti Oy! Rantautuminen viestimään Postin nykyisyydestä on vähintäänkin yhtä vaativa tehtävä kuin Near-luotaimen laskeuttaminen pikkuplaneetta Erokselle. Niin tiuhaan tahtiin Posti organisaatioitaan muuttelee ja toimintojaan ulkoistaa. Mutta, koska Eros-projekti onnistui, on Black Holelle kunnia-asia, että tämä kirjoitus edes joltain osin kuvaisi - ja vieläpä reaaliaikaisesti - Postin todellisuutta.

Tärkein Postin organisaatiota koskeva muutos on tietysti nimimuutos. Meillä on ollut Putkia (putki päällä aikakaudella), Verkkoja (nettihysterian vallitessa) ja nyt meillä on Kanavia (digitv huumassa), tarkemmin Palvelukanavia. Etelä-Suomen tuotantoalueesta tulee Etelä-Suomen palvelualue. Mikä vallankumouksellinen innovaatio!! Monen monien "vallankumousten" kautta on päädytty palvelun korostamiseen. Mutta tuskin tämä on Postin kehittämisen viimeinen sana. Menneisyydestä muistamme mitä kummallisimpia organisaationimikkeitä. Ja voimme rauhallisin mielin varautua siihen, että myös tulevaisuudessa tulee aika, jolloin emme joko kykene ymmärtämään, minkä nimisessä työyksikössä olemme töissä - tai emme yksinkertaisesti kehtaa sitä kenellekään sanoa.

Tällä kertaa organisaatiomuutos etenee askeleen pelkkää nimenmuutosta pidemmälle. Helsingin postikeskus erotetaan Etelä-Suomen palvelualueesta omaksi tulosyksikökseen. Helsingin postikeskuksen johto raportoi suoraan - jollekin. Postin Logistiikkakeskus on myös itsenäinen tulosyksikkö. Sekin raportoi suoraan - jollekin, mutta jollekin toiselle. Ulkomaanpostinkin johto raportoi suoraan - vai raportoiiko ja jos niin kenelle! Black Holella kulkee kylmät väreet pitkin selkäpiitä, kun hän kuulee sanan "raportoida". Se kuulostaa niin salamyhkäiseltä. Siihen liittyy automaattisesti sellaiset käsitteet kuin toimeksiantaja, tiedustelu, urkinta, vakoilu. Raportin laatija ja raportin vastaanottaja eivät missään nimessä ole tasavertaisia. Raportin laatijalla ei ole oikeuksia, vain velvollisuuksia. Raportin vastaanottaja voi taas raportin perusteella saada selville, kuinka hyvin raportoitavassa kohteessa hänen mielihalujaan noudatetaan. Mutta mistä ja kenestä raportoidaan? Vain herrat tietävät!

Postissa laaditaan edelleenkin budjetteja. Oletteko kuullut? Ette vai! No, se on ymmärrettävää. Uusi pääjohtaja, uudet tuulet. Joskus "vanhoina hyvinä aikoina" budjettien laadinta aloitettiin perustasolta, työyksiköistä. Tällä oli liiketoiminnan kannalta sellainen merkittävä vaikutus, että käytännön tuotannollinen toiminta ja tulevaisuuden taloudelliset tavoitteet olivat edes jonkinlaisessa yhteydessä toisiinsa. Ja niihin aikoihin työntekijöiden lähimmillä edustajilla, luottamusmiehillä, oli mahdollisuus (ainakin teoreettisesti) vaikuttaa lopullisen budjetin sisältöön. Silloin budjettiin kuului myös tekstiosia, jossa työnantaja enemmän tai vähemmän rehellisesti kertoi tulevasta, budjettikautena toteutettavista kehittämishankkeista. Ja uskookaa tai älkää, niihin saattoi myös vaikuttaa. Näin minulle ovat kertoneet entiset ja nykyiset, ennenajoja katkeruuttaan vanhentuneet edunvalvojat. Nykyään budjetit laaditaan siellä jossain, niiden joidenkin toimesta, joille tuotannosta vastuussa oleva, ennenajoja vanheneva johto raportoi. Muutoksenhakuoikeutta ei ole!

Black Hole on saanut kuulla tavanomaisesta luotettavasta lähteestään (Pasilassa liikkuva huhu), että Suomen Posti Oy:ssä on menossa jälleen kerran säästökampanja. Kysymys on kuulemma kymmenien miljoonien markkojen vuotuisista säästöistä. Mitään virallista ja julkista lähtölaukausta kampanjalle ei ole suoritettu. Se on ymmärrettävää. Satojen miljoonien markkojen voittoja tuottavan yrityksen piehtarointi "taloudellisessa ahdingossa" naurattaisi jo aidanseipäitäkin. Mutta postimiehiltä on nauru kaukana. Hehän ovat yrityksen tärkein voimavara. Heiltähän näitä säästöjä kinutaan. Pelokkaimmat ja maanisimmat puhuvat jo postikeskusten lakkauttamisista. Sen verran herrat ovat kuitenkin historiasta oppineet, että edellisen säästökampanjan keskeisestä tavoitteesta - pullan, pasteijan ja sämpylän (täytetty) kulutuksen vähentämisestä - on luovuttu. Se ei tuottanut toivottua tulosta ja laski herrain elämänlaatua sietämättömän sopimattomalle tasolle.

Tällaista tällä kertaa. Near-luotain toimii pikkuplaneetta Eroksen pinnalla - edelleenkin. Samanlaista kohtaloa Black Hole toivoo itselleenkin: Pysyä toimintakykyisenä toiminnan kannalta lähes mahdottomissa olosuhteissa.

OSOITELAPPU

POSTILIITON PASILAN
OSASTO
PL 25
00231 HELSINKI

LÄHETÄ TIEDOT TÄLLÄ LOMAKKEELLA

OSOITTEENMUUTOSILMOITUS
UUSI OSOITTEENI ON:

ILMOITUS JÄSENREKISTERIIN
ELÄKKEELLE SIIRTYMISESTÄ TAI
JÄSENMAKSUN KESKEYTYKSESTÄ
NIMI:

OSOITE:

SIIRRYN ELÄKKEELLE

_____ ALKAEN
JÄSENMAKSUN KESKEYTYSAIKA

KESKEYTYKSEN SYY X

__ VANHEMPAINLOMA / ÄITIYSLOMA

__ ASEVELVOLLISUUS

__ SIVIILIPALVELU

__ OPISKELU

__ MÄÄRÄAIKAINEN TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKE

__ VUOROTTELUVAPAA

__ TYÖTTÖMYYS

__ HOITOVAPAA

__ PITKÄ SAIRASLOMA

__ MUU SYY

__ EN OLE POSTILIITON PASILAN OSASTON JÄSEN

_____ PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUS

Kun jäsentiedoissasi tapahtuu muutoksia, muista ilmoittaa niistä Postiliiton toimistoon ja / tai osaston jäsensihteerille. Jokaisessa Postimies lehdessä on toiseksi viimeisellä sivulla ilmoituslomake, jolla helpoimmin pystyt kertomaan jäsenmaksuperusteen muuttumisesta alkamis- ja loppumisaikoihin. Samantapainen lomake löytyy Pasillin takasivulta. Käytä niitä. Sääntösten mukaan sairasloman palkallinen jakso on pisimmillään kolme kuukautta, joten pitkien sairaslomien osalta jäsenmaksukin keskeytyy ja siitä pitää ilmoittaa. Osoitteenmuutokseen riittää, että teet virallisen osoitteenmuutosilmoituksen postissa Nimenmuutoksista pitää kaikkien ilmoittaa. Kun työnantajasi tai ammattiosastosi muuttuu, muista täyttää uusi jäsenmaksun perintävaltakirja. Tilinauhasta on hyvä seurata, että jäsenmaksut ovat oikein ja ajallaan peritty. Tämä on erityisen tärkeää työpaikan vaihdoksen yhteydessä ja pitkäaikaisten poissaolojen jälkeen (arveja, äitiysloma, vuorotteluvapaa ym.). Ikävin mahdollinen seuraus on, että työttömyyskorvaukset jäävät saamatta puuttuvien jäsenmaksujen takia.

JÄSENSIHTEERI SEIJA HAGMAN
020 451 7307

HUOM!

Vuostokokous LAUANTAINA 10.3.2001 - OSTROBOTNIA klo 13.00 MUSEOKATU 10 # KTS.